

π

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

χωροταξίας, πολεοδομίας
& περιφερειακής ανάπτυξης

02

Think Before You Print

Ενημερωτικό Δελτίο

Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας
Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Απρίλιος 2009

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι Μηχανικοί Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, αγαπητοί αναγνώστες,

Συνεχίζοντας την προσπάθεια για την πληρέστερη ενημέρωση των μελών του Συλλόγου σχετικά με τη δράση του και τα ζητήματα που αφορούν στην ειδικότητα, σας αποστέλλουμε με χαρά το δεύτερο δελτίο του «Π», για το οποίο είναι η αλήθεια ότι έχουμε λάβει ιδιαίτερα κολακευτικά σχόλια. Είμαστε υπερήφανοι για το ενημερωτικό δελτίο, όπως και συνολικά για το έργο που επιτελέστηκε την διετία που πέρασε, από το Σύλλογο και τα Περιφερειακά του Τμήματα.

Το ότι τα τελευταία χρόνια αποκτήσαμε σημαντική οντότητα ως Σύλλογος και επεκτείναμε τις δραστηριότητες μας πανελλαδικά, δεν πρέπει να μας εφησυχάζει. Το επόμενο διάστημα θα τεθούν σε συζήτηση πολύ σημαντικά θέματα για τον κλάδο μας, όπως αυτό της διακριτής Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας. Είμαστε συγκρατημένα αισιόδοξοι για τη θετική τους έκβαση, καθώς έχει υπάρξει συστηματική προετοιμασία από σειρά Διοικητικών Συμβουλίων επί χρόνια. Ωστόσο, ανεξαρτήτως αποτελεσμάτων, η εδραίωση του Συλλόγου μας και η συστηματοποίηση της δράσης μας, δείχνει ότι αργά ή γρήγορα θα τα καταφέρουμε.

Συνάδελφοι σας ευχαριστώ για την τιμή που κάνατε να με εμπιστευθείτε ως Πρόεδρο του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης τα τελευταία δύο χρόνια.

Με τιμή,

Ιωάννα Δούνια

Πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.)

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το ενημερωτικό δελτίο του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, με την ονομασία «Π», συντάσσεται σε τριμηνιαία βάση και αποστέλλεται στους αναγνώστες του μέσω email.

Για την επιτυχία του εγχειρήματος θα πρέπει όλοι να συνδράμουμε συμμετέχοντας σε ομάδες εργασίας του Συλλόγου και των Περιφερειακών Τμημάτων, αποστέλλοντας περιλήψεις μελετών, ανακοινώσεις, ερευνητικές εργασίες και ότι άλλο θεωρούμε ότι μπορεί να ενδιαφέρει τα υπόλοιπα μέλη του Συλλόγου. Καθώς υπήρξε σημαντική ανταπόκριση από τα μέλη του Συλλόγου, όσον αφορά στην αποστολή κειμένων, πολλά από αυτά δεν περιλήφθηκαν στο συγκεκριμένο τεύχος. Το υλικό αυτό θα περιληφθεί σε επόμενες εκδόσεις του περιοδικού. Σημειώνεται ότι η στήλη «Χωροσκόπιο» επιδιώκει να φιλοξενεί αποκλειστικά άρθρα των μελών για περιοχές της Ελλάδας και του κόσμου, μέσα από την ιδιαίτερη ματιά των μελών του Συλλόγου μας.

Για τη σύνταξη του τεύχους θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα, όσους δούλεψαν στις επιμέρους Ομάδες Εργασίας και τους συναδέλφους της Ομάδας Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης. Οι απόψεις του Συλλόγου και των Περιφερειακών Τμημάτων του, περιλαμβάνονται στις στήλες «Νέα και Θέσεις του Συλλόγου» και «Επιστημονικά Θέματα».

Τη Συντακτική Επιτροπή αποτελούν οι διατελέσαντες Πρόεδροι του Συλλόγου. Η Συντακτική Επιτροπή είναι αρμόδια να καθορίσει το περιεχόμενο του κάθε τεύχους και διατηρεί το δικαίωμα να επεμβαίνει σε άρθρα που αποστέλλονται προς δημοσίευση, προκειμένου να διασφαλίζεται ο ενιαίος χαρακτήρας του

τεύχους. Εφόσον κρίνει ότι οι παρεμβάσεις της ενδέχεται να αλλοιώσουν το περιεχόμενο ενός άρθρου, υποχρεούται να έλθει σε επικοινωνία με το συντάκτη, προκειμένου να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους.

Παρακαλούμε για την έγκαιρη διευθέτηση ζητημάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των στοιχείων που αποστέλλετε. Ο Σύλλογος και η Συντακτική Επιτροπή δε φέρουν καμία ευθύνη για περιπτώσεις ενυπόγραφων άρθρων ή αποσταλθέντων φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων, που θίγουν πνευματικά δικαιώματα τρίτων.

Επίσης, θα ήταν χρήσιμο οι υπογράφωντες τα διάφορα κείμενα να αναφέρουν την επιστημονική και επαγγελματική τους ιδιότητα, προκειμένου να δημοσιεύεται. Η πρακτική αυτή ακολουθείται σε όλα τα αντίστοιχα έντυπα και βρίσκει τη Συντακτική Επιτροπή απολύτως σύμφωνη. Για λόγους ενιαίας αντιμετώπισης των μελών και δεδομένου ότι ελάχιστοι έχουν υιοθετήσει την πρακτική αυτή κρίθηκε σκόπιμο τα στοιχεία αυτά να μην περιληφθούν στο παρόν τεύχος. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι από το επόμενο δελτίο τα στοιχεία αυτά θα αναφέρονται, για όσες και όσους το επιθυμούν.

Η φωτογραφία στο εξώφυλλο είναι από την περιοχή της Καππαδοκίας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Σε αυτό το τεύχος βοήθησαν οι συναδέλφισσες και συνάδελφοι:

- Αιμιλία Αλεξανδροπούλου
- Άννα Γιαννιού
- Χρυσός Μακράκης – Καραχάλιος
- Δημήτρης Μιμής
- Έλενα Νανούρη

- Δημήτρης Σταθάκης
- Νατάσσα Τασσοπούλου
- Δάφνη Τσαλκανδρά

Το Δ.Σ. και η Συντακτική Επιτροπή ευχαριστεί επίσης, τις συναδέλφισσες:

- Δήμητρα Κυριακοπούλου και
- Πόπη Παπαδοπούλου,

που μαζί με την Αιμιλία Αλεξανδροπούλου εργάστηκαν διεξοδικά, προκειμένου να ενημερωθεί το μητρώο των μελών του Συλλόγου. Χάρη σε αυτές είμαστε σε θέση να εξάγουμε πολύτιμα συμπεράσματα αναφορικά με την εξέλιξη του αριθμού των μελών (βλ. σχετικό άρθρο), να τα παρουσιάζουμε και να οργανώνουμε καλύτερα τη συλλογική μας δράση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα της Προέδρου	2
Από τη Συντακτική Επιτροπή	2
Επιστημονική και Τεχνική Υποστήριξη	3
Νέα και Θέσεις του Συλλόγου	4
Εκλογές 2009: Τα Μέλη του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Εξέλεξαν τους Αντιπροσώπους τους	4
Ενημέρωση για την Εξέλιξη των Εγγραφών Νέων Μελών στο Σύλλογο	7
Τα Νέα των Περιφερειακών Τμημάτων	8
Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 1 ^ο τρίμηνο του 2009	
Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 1 ^ο τρίμηνο του 2009	9

Επιστημονικά Θέματα _____ 10

Παρατηρήσεις του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) επί του Σχεδίου Κ.Υ.Α. του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία _____ 10

Γνωμοδότηση του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας (Π.Τ.Β.Ε.) του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.), με θέμα την επικαιροποίηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης _____ 13

Γνωμοδότηση του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. επί της Β' φάσης της μελέτης «Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Τρικκαίων» _____ 15

Χωροσκόπιο _____ 17

Παραγκουπόλεις και Τρωτότητα των Φτωχών των Πόλεων – Η Περίπτωση της Ντάκα _____ 17

Απόψεις Μελών* _____ 20

Ποιο το μέλλον της Χωροταξίας στην Ελλάδα; Κατάθεση ενός προβληματισμού _____ 20

Οι Μελετητικές Προοπτικές των ΜηχΧΠΠΑ _____ 21

Για Ποιους Λόγους Χρειάζεται Ένα Ρυθμιστικό Σχέδιο _____ 24

Βιβλιοπαρουσιάσεις _____ 26**Συνέδρια και Εκδηλώσεις _____ 29****Από τον Τύπο _____ 30****Επί του «Πιστηρίου» _____ 32****ΝΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ****ΕΚΛΟΓΕΣ 2009: ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΞΕΛΕΞΑΝ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΟΥΣ**

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 8 Μαρτίου 2009 στην Αθήνα και στις έδρες των Περιφερειακών Τμημάτων (Λάρισα και Θεσσαλονίκη) οι πρώτες πανελλαδικές εκλογές για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Συλλόγου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής, των Διοικουσών Επιτροπών (Δ.Ε.) των Περιφερειακών του Τμημάτων (Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας και Βόρειας Ελλάδας), καθώς και των Εξελεγκτικών τους Επιτροπών (Ε.Ε.).

Το απερχόμενο Δ.Σ. αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει και δημόσια τα μέλη των Εφορευτικών Επιτροπών, που ανέλαβαν και διασφάλισαν την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών. Τα μέλη των Εφορευτικών Επιτροπών αποτέλεσαν:

- Όσον αφορά στην Κεντρική Εφ. Επιτροπή, οι: Κώστας Κυρίμης, Αναστασία Γιαλέλη, Στάθης Μαργαρίτης.
- Όσον αφορά στην Εφ. Επιτροπή Π.Τ.Β.Ε., οι: Μαριάνθη Παπαστάθη, Κυριακή Αργυροπούλου, Χριστίνα Βλαχοπούλου.
- Όσον αφορά στην Εφ. Επιτροπή Π.Τ.Κ.&Δ.Θ., οι: Παναγιώτης Πανταζής, Θεοδώρα Παπαθεοχάρη, Ιωάννης Παπαθεοχάρης.

Φωτογραφίες. Τα μέλη του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους.

Οι υποψηφιότητες που κατατέθηκαν αποτελούν αριθμό ρεκόρ για την ειδικότητα. Συγκεκριμένα, κατέθεσαν υποψηφιότητα:

- Για το Σύλλογο οι (αλφαβητικά): Αιμιλία Αλεξανδροπούλου, Ιωάννα Δούνια, Νικόλαος Ζιόζιας, Σοφία Καζάκη, Χρήστος Κρόκος, Χρυσός Μακράκης – Καραχάλιος, Έλενα Νανούρη, Τριαντάφυλλος Μιχαηλίδης, Δημήτρης Σταθάκης, Δάφνη Τσαλκανδρά, Πέγκυ Τσολακάκη.
- Για το Π.Τ.Β.Ε., οι (αλφαβητικά): Αιμιλία Αλεξανδροπούλου, Δημοσθένης Έππας, Νατάσσα Ιωαννίδου, Πολύκαρπος Καραβίτσας, Τάσος Κολίτσης, Νίκος Κουτσομάρκος, Δήμητρα Κυριακοπούλου, Γιώργος Μπάκης, Νατάσσα Τασσοπούλου.
- Για το Π.Τ.Κ.&Δ.Θ., οι (αλφαβητικά): Άννα Γιαννιού, Λάμπρος Κίσσας, Χρή-

στος Κουτάκος, Ελίζα Μάνου, Δημήτρης Μιμής, Μαρία Νικολαΐδου, Ζήση Κασσιανή, Γραμματή Τριανταφυλλίδου, Αθανάσιος Γουγούλας.

Στο Σύλλογο εκλέγονται οι εξής (με σειρά εκλογής):

1. Χρυσός Μακράκης – Καραχάλιος,
2. Αιμιλία Αλεξανδροπούλου
3. Ιωάννα Δούνια
4. Σοφία Καζάκη
5. Δημήτρης Σταθάκης
6. Τριαντάφυλλος Μιχαηλίδης
7. Έλενα Νανούρη

Στο Π.Τ.Β.Ε. εκλέγονται οι εξής (με σειρά εκλογής):

1. Αιμιλία Αλεξανδροπούλου

2. Γιώργος Μπάκης

3. Νίκος Κουτσομάρκος

4. Νατάσσα Ιωαννίδου (ισοψηφία)

4. Νατάσσα Τασσοπούλου (ισοψηφία)

Στο Π.Τ.Κ.&Δ.Θ. εκλέγονται οι εξής (με σειρά εκλογής):

1. Άννα Γιαννιού

2. Μαρία Νικολαΐδου

3. Λάμπρος Κίσσας

4. Χρήστος Κουτάκος (ισοψηφία)

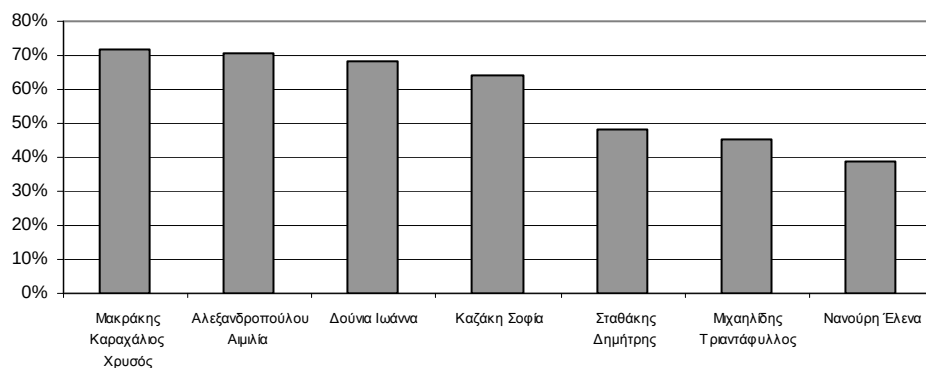
4. Ελίζα Μάνου (ισοψηφία)

4. Δημήτρης Μιμής (ισοψηφία)

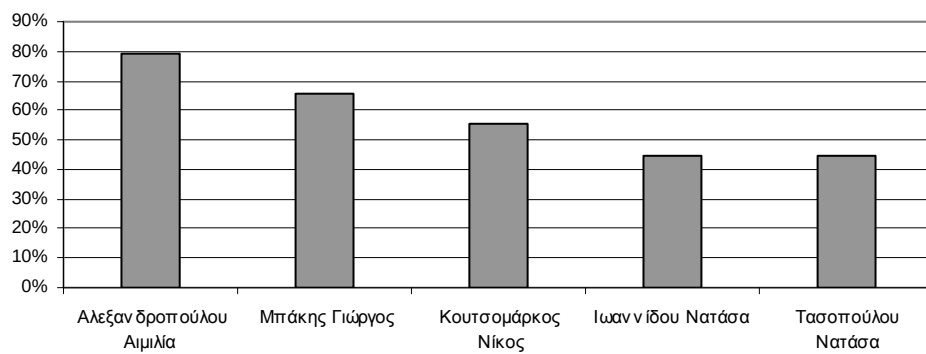
5. Ζήση Κασσιανή

Η κατανομή των σταυρών των εκλεγμένων ΔΣ και ΔΕ σε σχέση με τα έγκυρα ψηφοδέλτια, παρουσιάζεται στα ακόλουθα διαγράμματα.

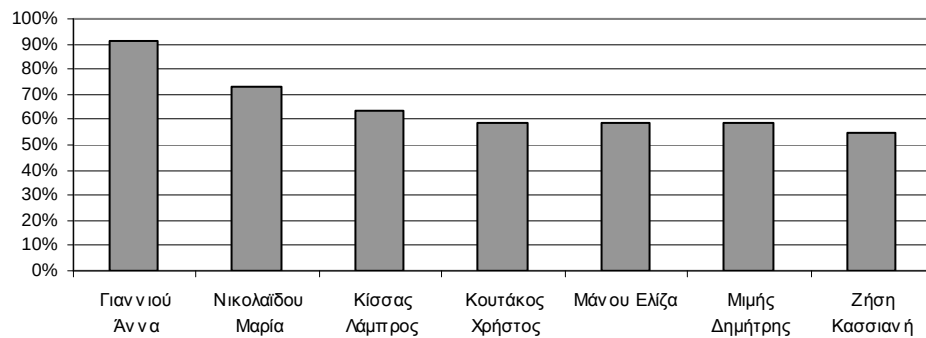
Αποτελέσματα εκλεγμένων στο ΔΣ του ΣΕΜΠΧΠΑ

Αποτελέσματα εκλεγμένων στη ΔΕ του Π.Τ. Β.Ε.

Αποτελέσματα εκλεγμένων στη ΔΕ του Π.Τ. Κ.&Δ.Θ.

Στις τριμελείς Εξελεγκτικές Επιτροπές του ΔΣ και των ΔΕ των Περιφερειακών Τμημάτων του ΣΕΜΠΧΠΑ, έθεσαν υποψηφιότητα και εκλέχτηκαν οι ακόλουθοι:

- Στον Κεντρικό Σύλλογο οι:

- Ιωάννης Σαράτσης
- Κατερίνα Κοντοπίδη
- Ελίζα Ταμουρίδου

- Στο Π.Τ.Β.Ε. οι:

- Βάσω Κουτσουμαράκη
- Ελένη Βεράνη
- Πόπη Παπαδοπούλου

- Στο Π.Τ.Κ.&Δ.Θ. οι:

- Ηλίας Πογιαρίδης
- Μαρία Βανταλή
- Νίκος Ζιώζιας

Αναλυτική ενημέρωση για τα ανωτέρω έχει ήδη γίνει ηλεκτρονικά από τις αρμόδιες Εφορευτικές Επιτροπές σε όλα τα μέλη του Συλλόγου. Με την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών αναφορικά με τον καθορισμό αρμοδιοτήτων στο Δ.Σ. και στις Δ.Ε. θα υπάρξει ηλεκτρονική ενημέρωση των μελών του Συλλόγου.

Καλή δύναμη και καλή επιτυχία στο έργο όλων, για την προάσπιση του επαγγέλματός μας και την προώθηση του επιστημονικού αντικειμένου της ειδικότητας.

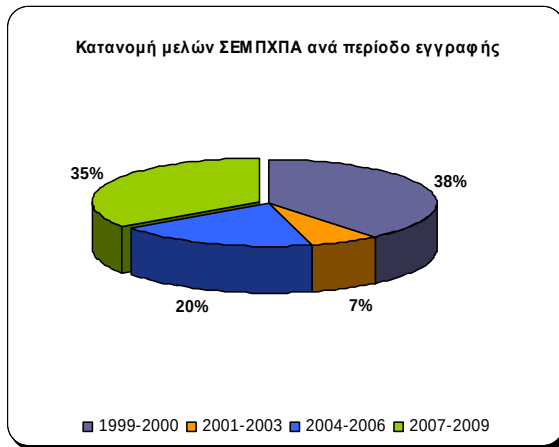
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Πάνω από δέκα χρόνια πέρασαν από τότε που ιδρύθηκε ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΕΜΠΧΠΑ), ο οποίος αποτελεί το συλλογικό όργανο των ΜΧΠΠΑ. Μέσα σε αυτή τη δεκαετία ο Σύλλογος προσπά-

θησε να αναδείξει τα επιστημονικά και επαγγελματικά ζητήματα που απασχολούν την ειδικότητα, να γνωστοποιήσει τα προβλήματα αλλά και να προβάλει τις δεξιότητες των μελών του σε ένα ευρύ φάσμα του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Η συνεχώς αυξανόμενη συμμετοχή των μελών στις εσωτερικές διαδικασίες αλλά και οι εισροές που δίδονται από τα μέλη σε καθημερινή βάση, συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της δράσης του Συλλόγου, με όρους ταχύτητας και αμεσότητας, τόσο στην κατεύθυνση του προσανατολισμού των νέων συναδέλφων, όσο και στην ανάδειξη και επίλυση επαγγελματικών θεμάτων που απασχολούν τους επαγγελματίες μελετητές ΜΧΠΠΑ.

Στο πλαίσιο αυτό είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό το γεγονός ότι μέσα σε αυτή τη δεκαετία τα μέλη του Συλλόγου οκταπλασιάστηκαν, γεγονός που αντανακλά τόσο το αυξανόμενο ενδιαφέρον των συναδέλφων για τα αιτήματα της ειδικότητας όσο και την πεποίθηση ότι η συλλογική δράση είναι ισχυρό μέσο για τη διαμόρφωση των όρων άσκησης του επαγγέλματος προς όφελος των μελών αλλά και για την προώθηση του δημοσίου συμφέροντος. Πέρα από την ενδεχομένως αναμενόμενη αύξηση των μελών στα πρώτα δύο χρόνια λειτουργίας του Συλλόγου, ενδιαφέρουσα είναι η σημαντική αύξηση που παρατηρείται μετά το 2007 (αύξηση αριθμού μελών κατά 33% το 2007) και η οποία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ίδρυση των Περιφερειακών Τμημάτων Κεντρικής & Δυτικής και Θεσσαλίας καθώς και Βόρειας Ελλάδας τη συγκεκριμένη χρονιά. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την πρόθεση συσπείρωσης και οργανωμένης δράσης των μελών του ΣΕΜΠΧΠΑ σε τοπικό επίπεδο για τη διερεύνηση, ανάδειξη και επίλυση των ειδικότερων τοπικών θεμάτων και την προώθηση συνεργασιών και κοινών δράσεων με τους τοπικούς ή περιφερειακούς φορείς (τοπικά τμήματα ΤΕΕ, συλλόγους άλλων επιστημόνων

και εργαζομένων, τοπική αυτοδιοίκηση, Πολυτεχνεία, κ.ά.).

Με βάση τα παραπάνω, εκτιμάται ότι η συνεχής παρουσία του Συλλόγου τόσο στο επισημονικό πεδίο όσο και στον επαγγελματικό στίβο και η ολοκλήρωση της δημιουργίας Περιφερειακών Τμημάτων στην Επικράτεια θα συντελέσει στη συνεχιζόμενη αύξηση της δυναμικής του και την επόμενη δεκαετία. Με τη στήριξη των μελών του, ελπίζουμε ο Σύλλογος να αποτελέσει στο μέλλον έναν αξιόπιστο επισημονικό και επαγγελματικό πόλο που θα συμβάλλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση των μελετητικών υπηρεσιών στα θέματα του χώρου και της ανάπτυξης αλλά και γενικά στη βελτίωση του αποτελέσματος του σχεδιασμού στη χώρα μας.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 1^ο τρίμηνο του 2009

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου (Ιαν. – Μαρ. 09) το Περιφερειακό Τμήμα Βόρειας Ελλάδας (ΠΤΒΕ) του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:

- Σύσταση Ομάδας Εργασίας για την επεξεργασία θέσεων στη διαβούλευση της επικαιροποίησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης. Στο πλαίσιο αυτό ζητήθηκε από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης (ΟΡΘΕ) να παραχωρήσει αντίγραφο του πρώτου σταδίου της σχετικής μελέτης, αίτημα το οποίο δεν εισακούστηκε. Εντούτοις, συντάχθηκε γνωμοδότηση με βάση την περίληψη της μελέτης που δόθηκε στη δημοσιότητα και απεστάλη στον ΟΡΘΕ εντός της ορισθείσας προθεσμίας (31/01/09). Στη συνέχεια δημοσιεύτηκε στο περιοδικό του ΤΕΕ/ΤΚΜ ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑ (Τεύχος 369/15.02.09). Επίσης, οι θέσεις του ΠΤΒΕ δημοσιεύτηκαν σε σχετικό άρθρο της εφημερίδας ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ (φύλλο της 06/02/09).
- Συμμετοχή μέλους της Διοικούσας Επιτροπής του ΠΤΒΕ με εισήγηση σε Ημερίδα σχετική με την επικαιροποίηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης που οργανώθηκε από το Δίκτυο Κινήσεων για τη Θεσσαλονίκη.
- Δημοσίευση στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ (Τεύχος 2519/12.01.09) γνωμοδότησης σχετικά με τη μετεγκατάσταση της ΔΕΘ.
- Δημοσίευση στο ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑ (Τεύχος 368/01.02.09) γνωμοδότησης σχετικά με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο του Τουρισμού.
- Εκπροσώπηση του ΠΤΒΕ σε Ημερίδα με τίτλο «Περιστατική Ανάπτυξη: Σχεδιασμός και Πολιτικές».
- Εκπροσώπηση του ΠΤΒΕ σε συνάντηση που διοργάνωσε η Μόνιμη Επιτροπή Επαγγελματικών Θεμάτων του ΤΕΕ/ΤΚΜ για τα επαγγελματικά δικαιώματα ειδικότητων αποφοίτων ΤΕΙ ώστε να διαμορφωθεί το τελικό κείμενο θέσεων – προ-

τάσεων το οποίο θα υποβληθεί στη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΚΜ.

- Αποστολή επιστολής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με την ενσωμάτωση στον Κλάδο ΠΕ Μηχανικών, θέσεων της ειδικότητας «Μηχανικού Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης» κατά τον προγραμματισμό προσλήψεων.
- Πραγματοποίηση Ολομέλειας στις 14/02/2009 στη Θεσσαλονίκη, στην οποία συζητήθηκαν επαγγελματικά θέματα, έγινε ο απολογισμός πεπραγμένων της απερχόμενης Διοικούσας Επιτροπής καθώς και ο οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός του έτους 2009. Επίσης τέθηκαν οι υποψηφιότητες για τις εκλογές της 8^{ης} Μαρτίου 2009 και εκλέχτηκε η Τοπική Εφορευτική Επιτροπή.
- Μετά την ολοκλήρωση της Ολομέλειας πραγματοποιήθηκε η κοπή της πίτας του ΠΤΒΕ για το έτος 2009. Την πίτα έκοψε ο Πρόεδρος του Π.Τ. Γιώργος Μπάκης, ενώ το φλουρί που αντιστοιχούσε στο βιβλίο: «Διάλογοι για το σχεδιασμό του χώρου και την ανάπτυξη» (επιμέλεια Α. Γοσποδίνη, 2008) κέρδισε η συναδέλφισσα Ελένη Βεράνη (βλ. φωτογραφία).

- Στο Περιφερειακό Τμήμα Βόρειας Ελλάδας (εκλογικό τμήμα Θεσσαλονίκης), διεξήχθησαν, στις 08/03/2009, ταυτόχρονα με τα υπόλοιπα εκλογικά τμήματα (Αθήνας & Λάρισας), οι εκλογές για την ανά-

δειξη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής του ΣΕΜΠΧΠΑ καθώς και της Διοικούσας Επιτροπής και της Εξελεγκτικής Επιτροπής του ΠΤΒΕ.

Απολογισμός Δράσεων του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το 1^ο τρίμηνο του 2009

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου (Ιαν. – Μαρ. 09) το Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:

- Εκδήλωση κοπής πρωτοχρονιάτικης πίτας του Π.Τ. με συμμετοχή μελών και συναδέλφων μηχανικών. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ, ο Αντιπρόεδρος και μέλη της Διοικούσας Επιτροπής του Π.Τ. καθώς και εκπρόσωποι των περιφερειακών τμημάτων των συλλόγων Αρχιτεκτόνων και Χημικών Μηχανικών του Ν. Λάρισας. Στη φωτογραφία διακρίνονται (από αριστερά) οι: Δημήτρης Μιμής, Κασσιανή Ζήση, Ματίνα Τριανταφυλλίδου, Άννα Γιαννιού, Ντίνος Διαμάντος (Πρόεδρος του ΤΕΕ ΚΔ Θεσσαλίας), Λάμπρος Κίσσας, Ελίζα Μάνου.

- Συνεδρίαση της Επιτροπής Αξιολόγησης του Διαγωνισμού Ιδεών με θέμα «Αξιο-

ποίηση της Τάφρου Χατζηχαλάρ στη Λάρισα». Εκπροσώπηση του Συλλόγου από τον Πρόεδρο του Π.Τ.

- Συνάντηση του Προέδρου του Π.Τ. με τον Γενικό Γραμματέα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Τρικάλων και επίδοση επιστολής με την οποία ζητείται η σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 2508/97 για την εφαρμογή και παρακολούθηση των μελετών ΣΧΟΟΑΠ και ΓΠΣ του Νομού Τρικάλων.
- Πραγματοποιήθηκε στις 14/02/2009 η τελευταία τακτική Ολομέλεια της απερχόμενης Διοικούσας Επιτροπής και τέθηκαν οι υποψηφιότητες για τις εκλογές που διεξήχθησαν στις 8 Μαρτίου.
- Σύσκεψη φορέων υπό την αιγίδα του ΤΕΕ με θέμα την οικονομική κρίση. Εκπροσώπηση του Συλλόγου με τον Πρόεδρο του Π.Τ.
- Επιστολή στο ΤΕΕ τΚΔΘ του εγγράφου του ΣΕΜΠΧΠΑ με θέμα την τροποποίηση του Θεσμικού Πλαισίου ΤΕΕ και ειδικότερα για το θέμα της Ε.Ε.Ε. Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης. Με την επιστολή ζητείται η υποστήριξη του Περιφερειακού τμήματος ΤΕΕ στο αίτημα του συλλόγου και η έκδοση υποστηρικτικής απόφασης από την της Διοικούσα Επιτροπή του τμήματος.
- Στο Περιφερειακό τμήμα Κεντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας (εκλογικό τμήμα Λάρισας) διεξήχθησαν, στις 08/03/2009, ταυτόχρονα με τα υπόλοιπα εκλογικά τμήματα (Αθήνας & Θεσσαλονίκης), οι εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής του ΣΕΜΠΧΠΑ καθώς και της Διοικούσας Επιτροπής και της Εξελεγκτικής Επιτροπής του Π.Τ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟ- ΜΙΑΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙ- ΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕ- ΔΙΟΥ Κ.Υ.Α. ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΛΑΙ- ΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ¹

Ο σχεδιασμός της οργάνωσης της βιομηχανικής δραστηριότητας στον ελλαδικό χώρο δεν αποτέλεσε μέχρι σήμερα, τριάντα χρόνια μετά την ψήφιση του πρώτου νόμου για τη χωροταξία, αποκλειστικό αντικείμενο προσέγγισης χωροταξικού σχεδιασμού. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 360/76 "Περί Χωροταξίας και Περιβάλλοντος", όπου προσδιορίστηκε για πρώτη φορά η έννοια του "χωροταξικού σχεδίου", αναφέρεται ότι το σχέδιο αυτό οφείλει να καθορίζει την "κατανομή και διάρθρωση των χρήσεων χώρου, κατά λειτουργίες και τομείς παραγωγής". Η εφαρμογή του παραπάνω νόμου, όπως είναι ευρέως γνωστό, περιορίστηκε σημαντικά και έτσι δεν υπήρξε ουσιαστικό αποτέλεσμα. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το μοναδικό δείγμα δράσης και εφαρμογής του, ήταν οι 21 αποφάσεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του νόμου αυτού. Καμία από τις αποφάσεις αυτές δεν αφορούσε τη θεσμοθέτηση των βασικών σχεδιαστικών εργαλείων που προέβλεπε ο νόμος (Εθνικά, Περιφερειακά και Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια και Προγράμματα), ωστόσο τρεις από αυτές αναφέρονταν στη βιομηχανία (η Υ.Α. "Περί ιδρύσεως βιομηχανικής περιοχής στη θέση Ξηρόρεμα του Νομού Αττικής", η Υ.Α. "Περί ιδρύσεως βιομηχανικής περιο-

¹ Το κείμενο συντάχθηκε την περίοδο της διαβούλευσης για το ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας, για την υποστήριξη των θέσεων του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης στο στρογγυλό τραπέζι που οργάνωσε το ΤΕΕ για το θέμα.

χής στη Ν. Μακρόνησο του Ν. Κυκλάδων” και η Υ.Α. “Ίδρυση Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙ.ΠΕ.) σε όλους τους νομούς της χώρας”). Έκτοτε, και για περίπου δέκα χρόνια, η έννοια της στρατηγικής χωροταξίας αδρανοποιήθηκε παντελώς. Μόλις το 1994 ξεκίνησαν οι εργασίες για τη διαμόρφωση του νέου νομοσχεδίου για τη χωροταξία και το 1999 ψηφίστηκε ο ν. 2742/99 “Περί Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης”.

Σήμερα, είμαστε ιδιαίτερα ευτυχείς δεδομένου ότι διανύουμε την περίοδο που σταδιακά η χωροταξική πολιτική παράγει χωροταξικό σχεδιασμό. Ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης επικροτεί την προσπάθεια εκπόνησης σχεδίων στρατηγικής χωροταξίας (ειδικά πλαίσια, γενικό πλαίσιο) ευελπιστώντας ότι η χώρα μετά από την πολυετή αδράνεια/έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού που προηγήθηκε θα διαθέτει πλέον εγκεκριμένα χωροταξικά σχέδια που δύναται να συμβάλλουν στην ορθολογική οργάνωση του χώρου, τόσο του εξωαστικού αλλά και του αστικού.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται ορισμένες κριτικές απόψεις του Σχεδίου Κ.Υ.Α. του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία, που δόθηκε στη δημοσιότητα και αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης. Σκοπός δεν είναι ο εξαντλητικός σχολιασμός της Κ.Υ.Α. κατά άρθρο αλλά η διατύπωση παρατηρήσεων εν γένει για το πρότυπο χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας που προτείνει το εν λόγω πλαίσιο, οι οποίες ελπίζουμε να συμβάλλουν στην περισσότερο ολοκληρωμένη προσέγγισή του. Προφανώς υπάρχουν και άλλες δυνατές αναγνώσεις του σχεδίου.

Το κεντρικό χαρακτηριστικό του ΕΠΧΣΑΑ είναι ότι στοχεύει στην προώθηση της χωροθέτησης της βιομηχανίας εντός οργανωμένων υποδοχέων καθιστώντας ελκυστικότερους αυτούς έναντι της διάσπαρτης/σημειακής χωροθέτησης και στην αποκέντρωση της

βιομηχανικής δραστηριότητας ενισχύοντας την περιφερειακή ανάπτυξη συνδέοντας τους παραπάνω δύο βασικούς στόχους με την προστασία του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο δεν αντιμετωπίζει με έναν ενιαίο τρόπο το σύνολο των βιομηχανικών μονάδων αλλά περιλαμβάνει διαφοροποιημένες κατευθύνσεις στις περιπτώσεις όπου κρίνεται ότι απαιτείται εξειδικευμένη αντιμετώπιση από το χωρικό σχεδιασμό, λόγω ιδιαίτερων αναγκών. Αυτές εξειδικεύονται είτε χωρικά (περιοχές εντατικοποίησης, επέκτασης κ.λπ.) είτε κλαδικά (κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες, από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη κ.λπ.). Να υπογραμμιστεί ότι αυτές οι κατευθύνσεις υπερισχύουν αντίθετων γενικών χωροθετικών κατευθύνσεων του εν λόγω σχεδίου. Ωστόσο, ορισμένες από τις κατευθύνσεις που δίνει για τη χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων σε ειδικές κατηγορίες χώρου (ορεινός, παράκτιος, περιαστικός χώρος) είναι εξαιρετικά ασαφείς και δημιουργούν πολλά ερωτηματικά, χαρακτηριστικά αναφέρουμε “στις περιαστικές ζώνες πρέπει να αποθαρρύνεται η διάσπαρτη χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων μέσης και υψηλής όχλησης”. Όπως καθίσταται προφανές, τέτοιου είδους κατευθύνσεις χρήζουν διευκρινήσεων προκειμένου να μην παρερμηνευτούν και να μην χρησιμοποιηθούν για εξυπηρέτηση συμφερόντων κατά περίπτωση.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί πως η δυνατότητα που δίνεται σε ορισμένες κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων για εγκατάσταση αυτών σε περιοχές Natura καθώς και σε ζώνες ειδικής προστασίας, σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, αν δεν συνοδεύεται από αυστηρές προϋποθέσεις και ελέγχους για την ένταξη αυτών των μονάδων στις εν λόγω ειδικές κατηγορίες τότε ελλοχεύει ο κίνδυνος της υποβάθμισης

των περιοχών αυτών και η δυνατότητα εύκολα μπορεί να μετατραπεί σε απειλή. Θεωρούμε ότι απαιτείται ο προσδιορισμός βάσει ειδικότερων κριτηρίων των δραστηριοτήτων που υπάγονται στις προηγούμενες παραγράφους με κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση, δεδομένου ότι μόνο οι γνωμοδοτήσεις από τις οικείες Ν.Ε.ΧΩ.Π. και τις αρμόδιες υπηρεσίες των υπουργείων δεν κρίνονται επαρκείς.

Επιπλέον, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη χωροθέτηση βιομηχανικών επενδύσεων μείζονος σημασίας για την ελληνική οικονομία. Το πλαίσιο δεν ονομάζει ποιες είναι αυτές οι βιομηχανικές επενδύσεις αλλά υιοθετεί την κατηγοριοποίηση που παρουσιάζει ο ν.3299/2004. Ωστόσο, να υπογραμμιστεί ότι το πλαίσιο αναφέρει αινιγματικά: “η χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων του παρόντος άρθρου ευνοείται σε περιοχές εντός ή εκτός σχεδίου....”.

Ως προς τις κατευθύνσεις που δίνει το πλαίσιο για το καθεστώς και τους όρους οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας κρίνεται ότι ορθά παρέχονται συγκεκριμένες κατευθύνσεις με την εισαγωγή νέου τύπου ευέλικτων υποδοχέων για την κάλυψη ειδικών αναγκών. Όπως είναι άλλωστε γνωστό, η διαπιστωμένη έλλειψη συγκριτικής ελκυστικότητας των οργανωμένων υποδοχέων, σε σχέση με άλλες μορφές χωροθέτησης της βιομηχανίας, βρίσκεται στον πυρήνα της αδυναμίας τους να αποτελέσουν βασική μορφή χωροθέτησης της τελευταίας, και η αντιμετώπισή της αποτελεί καθοριστική προϋπόθεση για την ενίσχυση του ρόλου τους. Παρακάτω παρατίθεται συγκριτικός πίνακας αξιολόγησης μεταξύ των πολεοδομικών όρων που ισχύουν σήμερα για τους οργανωμένους υποδοχείς και αυτών που θα ισχύσουν με τη θεσμοθέτηση του εν λόγω πλαισίου.

Πίνακας. Συγκριτική αξιολόγηση των πολεοδομικών όρων για τους οργανωμένους υποδοχείς σήμερα και μετά τη θεσμοθέτηση του ΕΠΧΣΑΑ για τη Βιομηχανία

Πολεοδομικοί όροι για τους οργανωμένους υποδοχείς	Ισχύοντες όροι	Κατευθύνσεις του ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας
Εισφορά σε γη	30% για όλες τις μορφές Β.Ε.ΠΕ., 40% για Π.Ε.Ρ.Π.Ο., 40% για Π.Ο.Α.Π.Δ.	30% για υποδοχείς γενικού χαρακτήρα, 25% για υποδοχείς εξυγίανσης με δυνατότητα να μειωθεί στο 15%
Μέγιστος Συντελεστής Δόμησης	ως 1,6 για τις Β.Ε.ΠΕ. και Π.Ο.Α.Π.Δ., μέσος Σ.Δ. 0,6 για Π.Ε.Ρ.Π.Ο. τοπικά max Σ.Δ. 0,8	1,6 για τους υποδοχείς γενικού χαρακτήρα και εξυγίανσης, 1,4 για τους υποδοχείς μεμονωμένων μονάδων και 0,9 για τους ενδιάμεσους υποδοχείς
Περιμετρική ζώνη πρασίνου	τουλάχιστον 5% της συνολικής έκτασης της Β.Ε.ΠΕ.	τουλάχιστον στο 8% της έκτασης σε όλους τους τύπους υποδοχέων που προλεγοδορούνται πλην των υποδοχέων εξυγίανσης που το ποσοστό μειώνεται στο 5% (το ποσοστό εξαρτάται από τον επιτρεπόμενο βαθμό όχλησης)
Μέγιστο ποσοστό κάλυψης	ορίζεται από την πολεοδομική μελέτη	σε όλους τους οργανωμένους υποδοχείς ορίζεται σε 70%
Αρτιότητα των οικοπέδων	ορίζεται από την πολεοδομική μελέτη	ορίζεται κατά περίπτωση με την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 1.000 τ.μ. για τους υποδοχείς υψηλής και μέσης όχλησης και σε 500 τ.μ. για τους υποδοχείς χαμηλής όχλησης

Επιπλέον, αξιολογείται θετικά το γεγονός ότι σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο απαιτείται για κάθε νέα βιομηχανική μονάδα σε Ο.Τ.Α. που διαθέτει οργανωμένο υποδοχέα βιομηχανίας, η χορήγηση Άδειας Εγκατάστασης έξω από αυτόν να χορηγείται μετά από πρόταση του Νομαρχιακού Συμβουλίου ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Ν.Α.

Σε ότι αφορά στις προαναφερόμενες προβλέψεις του σχεδίου Κ.Υ.Α. καθίσταται προφανές ότι ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις για την βελτίωση της ελκυστικότητας των οργανωμένων υποδοχέων δεν προτείνονται αλλά περίπου ακολουθούνται οι ισχύοντες σήμερα πολεοδομικοί όροι.

Δεδομένου ότι στην αφετηρία της διάσπαρτης εξωαστικής χωροθέτησης της βιομηχανικής δραστηριότητας υπήρξε και βρίσκεται ακόμα η δυνατότητα εγκατάστασης βιομηχανικών

μονάδων σχεδόν σε κάθε εκτός σχεδίου θέση και με συντελεστή δόμησης όχι απλώς ανταγωνιστικό αλλά συχνά ευνοϊκότερο του αντίστοιχου αστικού, το ΕΠΧΣΑΑ επιχειρεί να αλλάξει την μέχρι σήμερα εδραιωμένη κατάσταση, προτείνοντας:

- Τη μείωση του Σ.Δ. για τις εκτός σχεδίου βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε 0,6 από 0,9 που είναι σήμερα (βέβαια μετά τριετή τουλάχιστον λειτουργία ανέρχεται στο 1,2) και του Σ.Ο. σε 2,4 από 3,3 (αντίστοιχα αυξάνει σε 4,2).
- Κατ' εξαίρεση, να επιτρέπεται η επέκταση υφιστάμενων κατά την έγκριση του εν λόγω Ειδικού Πλαισίου βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μετά τριετή τουλάχιστον λειτουργία, με παρέκκλιση Σ.Δ. που μπορεί να φθάσει το 1,1 και του Σ.Ο. που μπορεί να φθάσει το 4,4. Σε περίπτωση προσάρτησης στο αρχικό γήπεδο νέων τμημάτων η δυνατότητα αυτή (προσαύξησης του Σ.Δ. και του Σ.Ο.) ισχύει μέχρι διπλασιασμού του εμβαδού που είχε το γήπεδο την 31.12.2006.
- Την κατάργηση όλων των παρεκκλίσεων αρτιότητας για την εκτός σχεδίου δόμηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

Όσον αφορά στους οικονομικούς όρους που το πλαίσιο προβλέπει δεν κρίνονται ικανοποιητικοί και δεν αναμένονταν ότι τα οικονομικά κίνητρα προς τους οργανωμένους υποδοχείς θα αυξάνονταν αισθητά σε σύγκριση με τα σήμερα ισχύοντα.

Συνολικά, υπό το πρίσμα των παραπάνω παρατηρήσεων, η ενίσχυση, έστω και περιορισμένα, των οργανωμένων βιομηχανικών υποδοχέων αποτελεί κατ' αρχήν θετική εξέλιξη. Επίσης, το ΕΠΧΣΑΑ αποτελεί το πρώτο νομοθετικό κείμενο που προχωρά στο καθοριστικό αν και όχι επαρκές βήμα για την αποφυγή της διάσπαρτης χωροθέτησης που είναι η κατάργηση των παρεκκλίσεων της εκτός σχεδίου δόμησης. Το χαρακτηριστικό

αυτό αποτελεί σαφώς το δυνατό σημείο του Ειδικού Πλαισίου, και αν υιοθετηθεί από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού περιορίζει δραστικά την διαρκώς εντεινόμενη ανάπτυξη του προτύπου της διάσπαρτης χωροθέτησης της βιομηχανίας στην Ελλάδα.

Η θεσμοθέτηση του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία ευελπιστούμε ότι θα συμβάλει στην ορθολογική χωροθέτηση της δραστηριότητας με προοπτική την ανάπτυξη της παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, ενστάσεις έπρεπε να υπογραμμιστούν και επιφυλάξεις να εκφραστούν με σκοπό την βελτίωση του. Για τα αποτελέσματα αυτού στο χώρο πρέπει να προωθηθεί άμεσα η θεσμοθέτησή του με τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις που θα προκύψουν από τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε εποικοδομητικό διάλογο, έτσι ώστε η χώρα μας να κερδίσει το χαμένο έδαφος.

Ομάδα Εργασίας

Αναστασία Τουφεγγοπούλου

Δάφνη Τσαλκανδρά

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Π.Τ.Β.Ε.) ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.), ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης του πρώτου σταδίου της μελέτης επικαιροποίησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Θεσσαλονίκης το ΥΠΕΧΩΔΕ επέλεξε να δώσει στη δημοσιότητα ένα συνοπτικό και στρογγυλεμένο κείμενο, από το οποίο απουσιάζει κάθε ουσιαστική

αναφορά σε προτεραιότητες για τη δεύτερη σημαντικότερη μητροπολιτική περιοχή της Ελλάδας, η οποία εδώ και πάνω από μια δεκαετία φιλοδοξεί – ανεπιτυχώς – να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο στον ευρύτερο βαλκανικό χώρο. Επιπλέον, το ΥΠΕΧΩΔΕ επέλεξε να περιορίσει τη διαβούλευση σε ένα μόνο αποσπασματικό και αποκομμένο τμήμα του κειμένου, που είναι οι προτάσεις ενός εκ των σεναρίων για την επέκταση της περιοχής ευθύνης του Οργανισμού Θεσσαλονίκης. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται – τουλάχιστον επί του παρόντος – να τεθούν σε διαβούλευση τα ουσιαστικά ζητήματα του σχεδιασμού.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι η οπτική του ΠΤΒΕ-ΣΕΜΠΧΠΑ ως προς την επικαιροποίηση του ΡΣΘ στρέφεται κατ' αρχήν στο πραγματικό περιεχόμενο του σχεδιασμού, δηλαδή στις πολιτικές επιλογές που τον διαπερνούν. Ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο ρύθμισης του χώρου έχει πολιτική διάσταση με δύο τρόπους: α) ως προς τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις και τις χωρικές προτεραιότητες, όπου θα πρέπει να ληφθούν αποφάσεις για θέματα όπως αυστηρή ή χαλαρή ρύθμιση του χώρου, κρατικός παρεμβατισμός ή οικονομία της αγοράς, συμπαγής πόλη ή αστική διάχυση, μίξη χρήσεων ή ζωνοποίηση, ΜΜΜ ή ΙΧ αυτοκίνητα, κ.λπ., β) ως προς τη δέσμευση της εφαρμογής των όποιων επιλογών και της βούλησης για την υλοποίησή τους, όπως εκφράζονται από τους μηχανισμούς εφαρμογής (φορείς και διαδικασίες), που δημιουργούνται. Το γεγονός ότι η διαβούλευση δεν αφορά σε θέματα όπως αυτά, συνεπάγεται τη μετατόπιση της προβληματικής σε ζητήματα που, αφενός είναι επουσιώδη, αφετέρου δεν είναι σκόπιμο να τυγχάνουν διαπραγμάτευσης μεμονωμένα και ανεξάρτητα από το ευρύτερο πλαίσιο του σχεδιασμού.

Η διεύρυνση των ορίων του Ρυθμιστικού ενδέχεται να έχει τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, αν δεν συνοδευτεί από

δομικές αλλαγές στους μηχανισμούς υλοποίησης του σχεδιασμού. Η αποτίμηση της πορείας εφαρμογής του Ρυθμιστικού του '85 μέχρι σήμερα δημιουργεί προβληματισμό. Σε ένα συγκεντρωτικό κράτος, ο ΟΡΘΕ αποτέλεσε έναν κεντρικά ελεγχόμενο φορέα, που δεν κατόρθωσε να εξισορροπήσει μεταξύ των επιδιώξεων της τοπικής κοινωνίας και της Κεντρικής Διοίκησης. Το γεγονός αυτό, κατά την άποψη μας, οδήγησε στην αποδυνάμωση και στην περιθωριοποίησή του, με επακόλουθο τις πενιχρές επιδόσεις στην επίτευξη των επιδιώξεων του Ρυθμιστικού «25 χρόνια από τη θεσμοθέτησή του», αλλά και την ποιότητα ζωής που «απολαμβάνει» ο μέσος κάτοικος της πόλης.

Η διεύρυνση των ορίων του Ρυθμιστικού, χωρίς καμία εγγύηση για τα αλληλένδετα με αυτή ζητήματα της εφαρμογής του, δε μπορεί να αποτελεί επιλογή. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι η αύξηση των ορίων συνεπάγεται ενίσχυση του προσωπικού και της υποδομής –κάτι που δεν τεκμαίρεται από πουθενά– είναι προφανές ότι δεν εντοπίζεται εκεί η ουσία της περιορισμένης αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του. Στο πλαίσιο αυτό, η Ομάδα Εργασίας κατέληξε στην άποψη ότι η 2^η πρόταση του 3^{ου} σεναρίου δύναται να αποτελέσει την περιοχή μελέτης και όχι την περιοχή ευθύνης του Ρυθμιστικού, καθώς η τελευταία θα πρέπει να επιλεγεί λαμβάνοντας υπόψη και άλλες παραμέτρους του σχεδιασμού. Στην περιοχή μελέτης θα πρέπει να περιληφθούν τουλάχιστον οι περιοχές του Χολομώντα και του Στρατωνίου, αλλά και η περιοχή του Δήμου Γιαννιτσών, καθώς δεν είναι κατανοητοί οι λόγοι για τους ποιους εξαιρέθηκαν – άλλωστε προκύπτει ότι η ιεράρχηση των κριτηρίων επιλογής μεταβάλλονταν κατά περίπτωση – ούτε από ποιο θεωρητικό παράδειγμα ή πρακτική του χωρικού σχεδιασμού απορρέει η δημιουργία «κενών» σε μια εξεταζόμενη περιοχή.

Ελπίζουμε ότι οι προτάσεις μας θα γίνουν δεκτές και ότι ο διάλογος για το νέο Ρυθμιστικό θα συνεχιστεί, προκειμένου οι επιλογές του σχεδιασμού να εκφράσουν τη δυναμική της κοινωνίας και να μην καταλήξουν κενό γράμμα.

Ομάδα Εργασίας

Αιμιλία Αλεξανδροπούλου

Νίκος Κουτσομάρκος

Χρυσός Μακράκης – Καραχάλιος

Γιώργος Μπάκης

Νατάσσα Τασσοπούλου

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. ΕΠΙ ΤΗΣ Β' ΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ «ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ»

Έχοντας υπόψη ότι τα νέα ΓΠΣ του Ν. 2508/1997, αφορούν στη ρύθμιση των πόλεων και οικισμών της χώρας, και συνιστούν κατ' ουσίαν τοπικά χωροταξικά, εφ' όσον ρυθμίζουν συγχρόνως και την εντός και την εκτός σχεδίου περιοχή των Δήμων, παρέχοντας το πλαίσιο για την χωρική τους οργάνωση, έχουμε να επισημάνουμε πιο συγκεκριμένα για το Β1 Στάδιο της μελέτης τα εξής:

1. Θα πρέπει να προβλεφθούν ζώνες για τη μεταφορά του συντελεστή δόμησης στις υπό επέκταση περιοχές, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθ.3 & 4 του Ν.3044/02, προκειμένου να απελευθερωθούν Κ.Χ. και Κ.Φ. χώροι της πόλης, που χαρακτηρίστηκαν ως τέτοιοι από το εγκεκριμένο σχέδιο. Υπενθυμίζουμε ότι για τα ακίνητα που δεσμεύονται από το σχέδιο πόλης ως χώροι Κ.Χ. ή Κ.Φ., θεωρείται ότι συ-

ντελείται αυτόματα η απαλλοτρίωσή τους με την έκδοση τίτλου Μεταφοράς Συντελεστή Δόμησης (Μ.Σ.Δ.) Προκειμένου όμως να «ανασάνει» η πόλη με την απελευθέρωση των παραπάνω χώρων θα πρέπει να προβλεφθούν από το υπό εκπόνηση Γ.Π.Σ. Ζώνες Υποδοχής Συντελεστή (ΖΥΣ).

2. Στις προτεινόμενες επεκτάσεις του σχεδίου πόλης, οι οποίες θα πρέπει να προκύπτουν από την προβλεπόμενη διαδικασία (Πολεοδομικά σταθερότυπα, κ.λπ.), θα πρέπει να προβλεφθεί ελάχιστο όριο κατάτμησης τα 2 στρέμματα, έως ότου οι προτεινόμενες επεκτάσεις πολεοδομηθούν. Με αυτό τον τρόπο θα αποφευχθούν μελλοντικά προβλήματα, που θα προκύψουν κατά την εκπόνηση της Πολεοδομικής Μελέτης – Πράξη Εφαρμογής των περιοχών των επεκτάσεων (μικρές ιδιοκτησίες, πολλοί ιδιοκτήτες, αποζημιώσεις, κ.λπ.), δίνοντας ταυτόχρονα μεγαλύτερα περιθώρια ελιγμών, αλλά και δημιουργώντας το δυνατόν καλύτερο πλαίσιο για την εκπόνηση των Π.Μ. -Π.Ε. από την πλευρά των μελετητών.
3. Η χάραξη του εθνικού οδικού άξονα Ε-65 θα πρέπει να αναφέρεται ότι είναι ενδεικτική και όχι δεσμευτική. Επίσης, και για άλλες εξωαστικές χρήσεις όπου απαιτούνται ειδικές μελέτες ή προεγκρίσεις, όπως λ.χ. Κοιμητήρια, οι ενδείξεις πρέπει να αναφέρονται και να συμβολίζονται ως ενδεικτικές.
4. Ειδικά για την υπάρχουσα σιδηροδρομική γραμμή που δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του οικισμού, και έχοντας υπόψη το ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΦΕΚ 1484/Β/10.10.2003) που προβλέπει τη σταδιακή μετατροπή του άξονα Παλαιο-

φάρσαλου-Καλαμπάκας σε προαστιακό σιδηρόδρομο προτείνουμε:

- την διατήρηση της γραμμής στην υπάρχουσα χάραξη με τον υπάρχοντα επιβατικό σταθμό ώστε να μην δημιουργούνται πρόσθετες μετακινήσεις από και προς την πόλη,
- την ηλεκτροδότησή της για την μείωση της ηχορρύπανσης και της αέριας ρύπανσης που προκαλούν οι ντιζελομηχανές,
- την διαμόρφωση της γραμμής ώστε να βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με τις παράπλευρες οδούς, με απομάκρυνση των υπάρχοντων διαχωριστικών κιγκλιδωμάτων και την καλύτερη λειτουργική και αισθητική ενσωμάτωση στον αστικό ιστό, και
- μείωση της ταχύτητας κίνησης των συρμών στο εσωτερικό της πόλης σε επίπεδο τραμ.

Παράλληλα, και έχοντας υπόψη το ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΦΕΚ 128/Α/3.7.2008) στο οποίο προβλέπεται η επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου από Καλαμπάκα προς Δυτική Μακεδονία (Σιάτιστα - Κοζάνη και Σιάτιστα - Καστοριά) και από Καλαμπάκα προς Ιωάννινα και Ηγουμενίτσα, για εμπορευματική κυρίως χρήση, προτείνεται η πρόβλεψη δεύτερης γραμμής εμπορευματικής, που θα διέρχεται από το εξωτερικό της πόλης με ταυτόχρονη δημιουργία εμπορευματικού σταθμού στο ενδιάμεσο χώρο μεταξύ Τρικάλων και Καρδίτσας.

5. Οι νέες εντάξεις των περιοχών επέκτασης του ΓΠΣ θα πρέπει να ακολουθούν όσο το δυνατόν τα φυσικά όρια που υπάρχουν επί του εδάφους ώστε η μελλοντική εφαρμογή του ΓΠΣ να μην εμφανίζει ασυμφωνίες.

6. Επίσης, κρίσιμο θεωρούμε τον σαφή προσδιορισμό των χρήσεων γης, οι οποίες θα πρέπει να αντιστοιχούν με αυτές που ορίζονται από το σχετικό Π.Δ/μα της 23.2.1987, προκειμένου να αποφευχθούν αστοχίες που θα προκαλέσουν προβλήματα σε πολίτες ή επιχειρηματίες.

7. Θεωρούμε γενικότερα ότι η μελετητική ομάδα, σε συνεννόηση με την Δ/ναη Πολεοδομίας του Δήμου, υπέβαλε μια εξαιρετική μελέτη, η οποία θα πρέπει να «ζυμωθεί» κυρίως από την πλευρά του Δήμου, προκειμένου να προβλεφθούν και να ιεραρχηθούν σωστά οι ανάγκες του Δήμου Τρικκαίων για την επόμενη επταετία ή δεκαετία. Εδώ θα πρέπει να υπογραμμίσουμε, ότι θα πρέπει να δοθεί αυξημένη προσοχή, από την πλευρά του Δήμου, στο Κεφ.Π.4 του Β1 Σταδίου, έτσι ώστε οι προτεινόμενες ενέργειες για την ενεργοποίηση του Γ.Π.Σ., να είναι οι πλέον ενδεδειγμένες, καθώς οι αυτές θα χρηματοδοτηθούν κατά προτεραιότητα από το Ε.Σ.Π.Α.

8. Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Ζ.Ο.Ε. των Τρικάλων είναι ακόμη σε ισχύ, δημιουργώντας προβλήματα στην μελέτη εφαρμογής του υπό εκπόνηση Γ.Π.Σ., και χρήζει άμεσων ενεργειών από την Δημοτική Αρχή για την τροποποίησή της.

Με αφορμή το υπό εκπόνηση Γ.Π.Σ. Τρικαίων, να υπενθυμίσουμε ότι στο σύνολο του Νομού Τρικάλων εκπονούνται τα αντίστοιχες μελέτες ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ, στους Δήμους Φαρκαδόνας, Πύλης, Πινδών και Κλεινοβού.

Να επισημάνουμε ότι είναι τουλάχιστον παράδοξο πως, για τις περιοχές με το μεγαλύτερο τουριστικό ενδιαφέρον, δηλαδή για τον Δήμο Καλαμπάκας, τον Δήμο Αιθίων και την Κοινότητα Ασπροποτάμου, δεν εκπονούνται οι σχετικές μελέτες του Ν.2508/97.

Κρίνουμε πως είναι απαραίτητο να δρομολογηθεί άμεσα η εκπόνηση Γ.Π.Σ. Καλαμπάκας, αλλά και ΣΧΟΟΑΠ Ασπροποτάμου, για τον βέλτιστο αειφόρο σχεδιασμό των ανωτέρω περιοχών, συνέπεια των πιέσεων των χρήσεων γης που προκύπτουν από την τουριστική τους ανάπτυξη. Οι εν λόγω μελέτες με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, τις τοπικές ανάγκες και καταλληλότητες, καθώς και τις κατευθύνσεις που προκύπτουν από υπερκείμενα σχέδια, προσδιορίζουν τις Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) οι οποίες δεν πρόκειται να πολεοδομηθούν.

Επίσης, υποδεικνύουν ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων με βάση τις ανάγκες των παραγωγικών τομέων και τις σχετικές προγραμματικές κατευθύνσεις, και δίνουν τέλος, τις κατευθύνσεις πολεοδομικής οργάνωσης των θεσμοθετημένων και προς πολεοδόμηση οικιστικών υποδοχών, προσδιορίζοντας και τις περιοχές εντός των οικισμών που απαιτούν παρεμβάσεις αναβάθμισης.

Ομάδα Εργασίας

Μαρία Βανταλή

Άννα Γιαννιού

Κασσιανή Ζήση

Νίκος Ζιώζιας

Λάμπρος Κίσσας

Χρήστος Κουτάκος

Δημήτρης Μιμής

ΧΩΡΟΣΚΟΠΙΟ

ΠΑΡΑΓΚΟΥΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΩΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΝΤΑΚΑ²

Το Μπαγκλαντές εκτείνεται σε μια τεράστια πεδιάδα, ανάμεσα στους ποταμούς Γάγγη, Βραχμαπούτρα, Τίστα και Μεγκνά και στα νότια βρέχεται από τον κόλπο της Βεγγάλης. Το κλίμα χαρακτηρίζεται από υψηλές θερμοκρασίες, άφθονες βροχοπτώσεις και αλλαγή ανάμεσα σε μια υγρή και μια ξηρή εποχή.

Η ακτογραμμή της χώρας σχηματίζεται από το δέλτα του ποταμού Γάγγη, την μεγαλύτερη δελταϊκή περιοχή ποταμού. Τα Sundarbans, εκτενείς περιοχές με παράκτια δάση υψώνονται μόνο ένα μέτρο από την στάθμη της θάλασσας. Το Μπαγκλαντές πληττείται περίπου 16 φορές την δεκαετία από κυκλώνες οι οποίοι σχηματίζονται στον κόλπο της Βεγγάλης κατά την διάρκεια των Μουσώνων (Pryer A, 2003).

Η Δημοκρατία του Μπαγκλαντές (πρώην Ανατολικό Πακιστάν), έχει πληθυσμό 118.000.000 κατοίκους που στην πλειονότητά τους ανήκουν στη βεγγαλική εθνότητα (98%). Όσον αφορά την θρησκεία υπάρχουν μουσουλμάνοι (85%) και ινδουιστές (15%) (Bonificace, 1997). Το Μπαγκλαντές παρά το ότι έχει τα χαμηλότερα ποσοστά αστικοποίησης σε ολόκληρο τον κόσμο, έχει έναν πολύ μεγάλο σε απόλυτα νούμερα αστικό πληθυ-

² Βλ. και Blakie P, Cannon T, Davis I, Wisner B (1994) At Risk : Natural Hazards, People's Vulnerability and Disasters (London : Routledge)
Bonificace P (1997) Άτλας Διεθνών Σχέσεων, (Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα)
Faisal IM, Kabir MR, Nishat A (2003), The Disastrous Flood of 1998 and Long Term Mitigation Strategies for Dhaka City, Natural Hazards 28: 85–99
Pryer, J.A. (2003), Poverty and Vulnerability in Dhaka Slums: The Urban Livelihoods study, (Hampshire : Ashgate Publishing Limited)
Rashid SF, The Urban Poor in Dhaka City: Their Struggles and Coping Strategies during the Floods of 1998, Disasters, 2000, 24(3): 240–253

σμό, καθώς είναι από τις πιο πυκνοκατοικημένες χώρες. (Pryer A, 2003)

Το Μπαγκλαντές είναι η πιο φτωχή χώρα έπειτα από το Μπουτάν. Στην χώρα δραστηριοποιούνται 80 εθελοντικές οργανώσεις. Η ξένη βοήθεια συνεισφέρει το 90% του συνολικού αναπτυξιακού κεφαλαίου. Το 1996 το 30% το πληθυσμού του Μπαγκλαντές ήταν κάτω από το όριο της φτώχειας και το 77% είχε εισόδημα κάτω των 2 USD την ημέρα. Το έτος 1998 η παιδική θνησιμότητα ήταν 73% ανά 1000 γεννήσεις (Pryer A, 2003).

Η Ντάκα πρωτεύουσα του Μπαγκλαντές βρίσκεται στην λεκάνη απορροής ενός συστήματος ποταμών. Κατά την περίοδο των μουσώνων που διαρκεί από τον Ιούνιο μέχρι τον Σεπτέμβρη, η στάθμη των ποταμών ανεβαίνει και καθιστά την περιοχή επιρρεπή στο κίνδυνο πλημμυρών (Blakie P, Cannon T, Davis I, Wisner B, 1994).

Ο πληθυσμός της πόλης, από 600.000 κατοίκους που ήταν το 1960, έφτασε τους 6.000.000 το 1991, ενώ το 2003 ο πληθυσμός της είχε ξεπεράσει τα 10.000.000. Για το 2020 προβλέπεται να έχει ξεπεράσει τους 22.040.000 κατοίκους (Blakie P, Cannon T, Davis I, Wisner B, 1994).

Το πλήθος των νέων κατοίκων εργάζεται σε παραγκουπόλεις, οι οποίες βρίσκονται στις «ακατάλληλες» περιοχές της πόλης, στις κοίτες των ποταμών κτλ. Οι παραγκουπόλεις της Ντάκα είναι εξαιρετικά πυκνοκατοικημένες (300 άνθρωποι ανά acre δηλαδή 74 άτομα ανά στρ.) σε κάθε δωμάτιο αντιστοιχούν κατά μέσο όρο 2-3 άνθρωποι και τα σπίτια τους είναι φτιαγμένα από λάσπη ή και κατά το ήμισυ από τσιμέντο. Υπολογίζεται ότι στις περιοχές αυτές μένουν περίπου 22.900 οικογένειες, περίπου δηλαδή 3,3 εκατομμύρια πληθυσμός (Faisal IM, Kabir MR, Nishat A, 2003).

Εικόνες 1 & 2. Οι Παραγκουπόλεις της Ντάκα

Η πλειονότητα των κατοίκων των παραγκουπόλεων στην Ντάκα είναι αγροτικός πληθυσμός που μετανάστευσε στην πρωτεύουσα, κυρίως λόγω της φτώχειας (37%) και λόγω των φυσικών καταστροφών (25,7%) στις οποίες ανήκουν οι πλημμύρες, οι κυκλώνες και οι λιμοί (Blakie P, Cannon T, Davis I, Wisner B, 1994).

Τα σπίτια στις παραγκουπόλεις της Ντάκα δεν είναι συνδεδεμένα με δίκτυο ύδρευσης – αποχέτευσης και δεν έχουν σχεδόν καθόλου πρόσβαση σε σχεδιασμένο οδικό δίκτυο. Οι οικισμοί αυτοί παρανόμως καταλαμβάνουν γη που είτε ανήκει στο δημόσιο είτε σε ιδιώτες. Οι κάτοικοι των περιοχών αυτών, έχουν ως αντικείμενο απασχόλησης επαγγέλματα της παραοικονομίας. Παρόλα αυτά, στην περιοχή αναπτύσσονται δίκτυα κατοίκων που αναλαμβάνουν μετανάστες από αγροτικές περιοχές και τους βοηθούν να ενσωματωθούν στην πόλη.

Οι φτωχοί της Ντάκα ζουν στην αβεβαιότητα, καθώς θεωρούν ότι η διαμονή στα σπίτια τους καθημερινά είναι επισφαλής λόγω της μη νομιμότητάς τους. Η αυξανόμενη αστικοποίηση οδήγησε στην πίεση των ήδη σπάνιων πόρων τους όπως το νερό η γη και τα καύσιμα αλλά και των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών τους όπως το ηλεκτρικό, η ύδρευση – αποχέτευση, ο τομέας υγείας και πρόνοιας. Επιπλέον, υπάρχει αυξημένος ανταγωνισμός για την εύρεση εργασίας και χαμηλότεροι μισθοί (Rashid, 2000).

Η περιοχή της Ντάκα αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα πλημμυρών με γεγονότα ιδιαίτερα καταστροφικά τις χρονιές 1954, 1955, 1970, 1974, 1980, 1987, 1988, 1998 και 2004. Κατά την πλημμύρα του 1988 το 52% της εδαφικής έκτασης του Μπαγκλαντές καλύφτηκε από νερά, με τον αριθμό του πληθυσμού που επλήγη να ξεπερνά τα 30.000.000. Η πλημμύρα του 1998 θεωρήθηκε η πλέον καταστροφική (Alam M, Rabbani G, 2007).

Η τρωτότητα των κατοίκων των παραγκουπόλεων είναι αυξημένη. Κατά την διάρκεια της πλημμύρας η υποδομή της Ντάκα υπέστη σοβαρό πλήγμα. Οι παραγκουπόλεις πλημμύρισαν και μέσα στα σπίτια τους επέπλεαν ερπετά και τρωκτικά. Επιπλέον, οι συνθήκες ήταν ιδανικές για την ανάπτυξη των κουνουπιών. Πολλές οικογένειες εκτοπίστηκαν από τον φόβο επιδημιών ή ακόμη και ηλεκτροπληξίας από τα ηλεκτροφόρα καλώδια. Η πλειονότητα των κατοίκων δεν μπορούσε να μείνει καν στις οροφές των σπιτιών τους όπως κάποιοι άλλοι κάτοικοι και μετακόμισε σε καταφύγια ή κατασκηνώσεις πληγέντων. Κάποιοι έμειναν στα σπίτια τους με τον φόβο της ληστείας κατά κύριο λόγω των υλικών των σπιτιών τους. Πολλοί ανύψωσαν τα κρεβάτια τους, κάποιοι έφτιαξαν αυτοσχέδια καταλύματα σε δέντρα. Οι οικογένειες που έφυγαν ανησυχούσαν για τα πολύτιμα

αντικείμενά τους όπως ρούχα, ανεμιστήρες, τενεκεδένιες οροφές κτλ (Rashid, 2000).

Εικόνες 3 & 4. Οι Πλημμύρες του 1998

Πηγή : www.bbc.co.uk

Ο γυναικείος πληθυσμός και τα παιδιά είναι ο πιο ευάλωτος πληθυσμός σε τέτοιες καταστροφές. Ακόμη και οι καθημερινές βιολογικές ανάγκες είναι ακατόρθωτο να ικανοποιηθούν υπό αυτές τις συνθήκες. Για τις γυναίκες των υποβαθμισμένων περιοχών της Ντάκα, η οργάνωση ταξιδιών με βάρκες ήταν ο μοναδικός τρόπος πρόσβασης σε χώρους υγιεινής. Συνέπεια των άθλιων συνθηκών ήταν η ανάπτυξη διάφορων ασθενειών όπως η γαστρεντερίτιδα, η χολέρα, δερματοπάθειες και πολλές μολύνσεις. Λόγω έλλειψης νερού, οι

κάτοικοι δεν έπαιρναν ακόμη και τα φάρμακα που τους χορηγούσαν οι ΜΚΟ (Rashid, 2000).

Οι συνέπειες της καταστροφής ήταν ολέθριες για τον πληθυσμό των παραγκουπόλεων. Οι άνθρωποι αυτοί βασίζουν την καθημερινή τους επιβίωση στο μεροκάματο τους. Η αδυναμία τους να εργαστούν, έστω και για μία μέρα, έχει άμεσες επιπτώσεις στην επιβίωσή τους. Η καταστροφή των υπαρχόντων και των παραπηγμάτων τους, τους φέρνει αντιμέτωπους με το δίλημμα επιλογής «ενοίκιο αντί σίτισης». Η οικονομική δυσχέρεια έχει ως αποτέλεσμα τον δανεισμό από τοκογλύφους για πολλά νοικοκυριά. Η μεγάλη αύξηση των τιμών των τροφίμων συντελεί ακόμη περισσότερο στην επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης και στους λιμούς. Επιπλέον, η εξαθλίωση γεννά την ενδοοικογενειακή βία. Οι επιπτώσεις των πλημμυρών είναι μακροπρόθεσμες και καθιστούν ακόμη πιο ευάλωτο τον πληθυσμό στις επόμενες πλημμύρες (Blakie P, Cannon T, Davis I, Wisner B, 1994).

Δάφνη Τσαλκανδρά

ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΕΛΩΝ*

ΣΗΜ (*): Τα άρθρα που δημοσιεύονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτριών και των συντακτών τους.

ΠΟΙΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ; ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΕΝΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

Δέκα χρόνια πριν (1999), στο Potsdam, οι Υπουργοί Χωροταξίας των κρατών μελών και το αρμόδιο, για την περιφερειακή πολιτική, μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υιοθετώντας το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (Σ.Α.Κ.Χ.), συμφώνησαν σε κοινούς στόχους και έννοιες/ιδέες για τη μελλοντική ανάπτυξη του κοινοτικού χώρου.

Μεταξύ άλλων συμφώνησαν ότι στο πλαίσιο της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, οι χωρικές πολιτικές πρέπει να επιδιώκουν την ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του χώρου της Ε.Ε. μέσω της ικανοποίησης των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, της διατήρησης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και της ισόρροπης ανταγωνιστικότητας του Κοινοτικού Χώρου.

Ουσιαστικά το Σ.Α.Κ.Χ πρόσθεσε τη διάσταση «χώρος» στις ευρωπαϊκές πολιτικές και ανέδειξε τη σημασία του ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού στην επίτευξη της ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης του κοινοτικού χώρου.

Σήμερα, δέκα χρόνια μετά, το καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργείο, το ΥΠΕΧΩΔΕ, έχοντας το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, το Ν.2742/99 για το χωροταξικό σχεδιασμό και την αιφόρο ανάπτυξη, που εκδόθηκε σύμφωνα με τις επιταγές του Σ.Α.Κ.Χ., πραγματοποιεί τα πρώτα βήματα στην κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου, πλέον, χωροταξικού σχεδιασμού για τη χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό θεσμοθετήθηκαν το Εθνικό Χωροταξικό Σχέδιο και τα Ειδικά Πλαίσια για τη Βιομηχανία και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ενώ ακολουθούν, όπως προκύπτει από σχετικές ανακοινώσεις, η θεσμοθέτηση του Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό αφού ολοκληρώθηκε η διαδικασία διαβούλευσης του στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και η δημοσιοποίηση των Ειδικών Πλαισίων για τον Παράκτιο και Νησιωτικό Χώρο καθώς και για τον Ορεινό Χώρο.

Την ώρα, λοιπόν, που «τρέχουν» τα σημαντικά, αυτά, θέματα στον τομέα της Χωροταξίας, πληροφορίες λένε, ότι το 2010, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. θα διασπαστεί και θα συγκροτηθούν δύο νέα υπουργεία: α) το Υπουργείο Περιβάλλοντος στο οποίο θα προστεθούν οι αρμοδιότητες για τα δάση και την ενέργεια και β) το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

στο οποίο θα ενταχθούν τα δημόσια έργα και οι μεταφορές.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί, σε μια σημαντική μερίδα του τεχνικού κόσμου και ειδικότερα σε αυτούς που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού (μελετητές, διοίκηση) αλλά και σ' αυτούς που διδάσκουν και διδάσκονται χωροταξία, ένα μεγάλο, πολύπτυχο, ερώτημα.

«Ποια θα είναι η από δω και πέρα τύχη της Χωροταξίας;»

Η διαγραφή της λέξης «Χωροταξίας» από την ονομασία του Υπουργείου, που σημειωτέων το συνοδεύει δεκαετίες, υπονοεί ότι η χωροταξική πολιτική / σχεδιασμός θα περάσει σε δεύτερη μοίρα στη χώρα μας και μάλιστα σε μια εποχή που στις άλλες χώρες της Ε.Ε. αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο και της επιδιωκόμενης εδαφικής/χωρικής συνοχής;

Ο χωροταξικός σχεδιασμός που καταρτίστηκε το τελευταίο διάστημα ήταν απλά για να καλυφθεί ένα κενό δεκαετιών;

Δεν θα υπάρξει συνέχεια;

Ή μήπως έχει γίνει πραγματικά αντιληπτή η σπουδαιότητα της χωροταξίας και θα ακολουθήσουν ενέργειες αντίστοιχες, με άλλων χώρων της Ε.Ε., που πρωτοστατούν παγκοσμίως στον τομέα της Χωροταξίας;

Ενδεικτικά αναφέρεται η Γαλλία, η οποία διαθέτει μια «παρά το Πρωθυπουργό» διυπουργική επιτροπή χωροταξίας τη γνωστή DATAR (σημερινή ονομασία DIACT), που συντονίζει τις τομεακές πολιτικές με χωρική διάσταση και ένα Υπουργείο Χωροταξίας, Βιώσιμης Ανάπτυξης και Ενέργειας που τροφοδοτεί με στοιχεία τη DATAR και παράλληλα καταρτίζει το χωροταξικό σχεδιασμό, τον εφαρμόζει, τον αξιολογεί και τον επικαιροποιεί βάσει και των τάσεων που επικρατούν στην εκάστοτε χρονική περίοδο.

Τα ερωτήματα που διατυπώθηκαν αποτελούν ένα καταρχήν προβληματισμό.

Πιθανά το έναυσμα για έναν ουσιαστικό διάλογο στους κύκλους των εμπλεκομένων για το μέλλον της χωροταξίας στην Ελλάδα.

Έλενα Νανούρη

ΟΙ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΗΧΧΠΠΑ

Ο μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΜηχΧΠΠΑ) έχει τρεις βασικές εναλλακτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Μια θέση στο δημόσιο, εργασία στον ευρύτερο ιδιωτικό τομέα, ή μελετητική καριέρα. Αξίζει να εξετάσουμε κάποια ερωτήματα όσων αφορά στην επιλογή της μελετητικής καριέρας. Ποιες κατηγορίες μελετών επιλέγουν στην πράξη οι απόφοιτοί μας; Ποιος είναι ο ανταγωνισμός από άλλες ειδικότητες στις κατηγορίες αυτές; Και τέλος, υπάρχει θέμα εγκλωβισμού της ειδικότητάς μας στα πτυχία Α τάξης;

Το ΥΠΕΧΩΔΕ χορηγεί στους ΜηχΧΠΠΑ τις κατηγορίες (1)-Πολεοδομικές Μελέτες, (2)-Χωροταξικές Μελέτες και (27)-Περιβαλλοντικές Μελέτες³. Ελπιδοφόρο είναι το γεγονός ότι πρόσφατα χορηγήθηκε για πρώτη φορά μια άλλη κατηγορία, η (10)-Μελέτες Συγκοινωνιακών Έργων, σε συνάδελφο. Ας μην εξετάσουμε εδώ το γιατί δεν μας δίνεται πρόσβαση και σε άλλες όπως και το γιατί δε διαιρούνται ορισμένες ετερογενείς κατηγορίες ώστε να έχουμε πρόσβαση στις υποκατηγορίες τους. Το ερώτημα είναι ποιες από τις τρεις αυτές βασικές κατηγορίες επιλέγουν οι απόφοιτοι στην πράξη; Η απάντηση βρίσκεται στον πίνακα 1. Ένα αρχικό συμπέ-

³ Ν. 716/77 ΦΕΚ 295/Α/5-10-1977 «Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών». Οι κατηγορίες μελετών αναφέρονται στο ΠΔ 541/1978 που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του συλλόγου.

ρασμα από τον πίνακα είναι ότι οι πολεοδομικές μελέτες αποτελούν την πρώτη επιλογή των αποφοίτων ενώ οι δύο άλλες κατηγορίες περίπου ισοψηφούν. Αυτό αποτελεί μια έμπρακτη επιβεβαίωση της ορθότητας της επιδίωξης μετονομασίας του τμήματος ώστε να συμπεριλαμβάνεται η πολεοδομία στον τίτλο. Το δεύτερο βασικό συμπέρασμα είναι ότι η τάξη των πτυχίων των αποφοίτων μας έχει αρχίσει να προάγεται σε Β'. Αυτό που ίσως δεν είναι αναμενόμενο είναι ότι δεν έχουμε κανένα πτυχίο Β' τάξης ως σήμερα στις περιβαλλοντικές μελέτες.

Πίνακας 1. Η κατανομή των μελετητών ΜηχΧΠΠΑ ανά τάξη πτυχίου και ανά κατηγορία μελετών

Κατηγορία Μελετών	Χωροταξικές & Ρυθμιστικές (1)	Πολεοδομικές & ρυμοτομικές (2)	Περιβαλλοντικές (27)	Σύνολο
τάξη πτυχίου				
Γ	0	0	0	0
Β	3	5	0	8
Α	61	86	67	214
σύνολο	64	91	67	222

Πηγή: ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ/ΔΝΣΗ Δ15/Τμήμα Μητρώου Μελετητών, ημερομηνία 5-Ιάν-2008

ΣΗΜ: Τα στοιχεία αφορούν την κατηγορία πτυχίου «63. Μηχ. Χωροτ.-Πολεοδομ. Περιφ. Ανάπτυξης»

Το δεύτερο ερώτημα είναι ποιος είναι ο ανταγωνισμός μέσα στις κατηγορίες που επιλέγουμε; Ο πίνακας 2 απεικονίζει ακριβώς αυτό. Το πρώτο βασικό συμπέρασμα εδώ είναι ότι ο ανταγωνισμός δεν έρχεται από εκεί που ενδεχομένως θα περίμενε κανείς. Για παράδειγμα στην κατηγορία της χωροταξίας (1-Α) οι περιβαλλοντολόγοι είναι μακράν η πολυπληθέστερη ομάδα. Περισσότεροι και από τους αρχιτέκτονες. Οι γεωγράφοι είναι περίπου όσοι και οι τοπογράφοι. Οι ΜηχΧΠΠΑ είναι ήδη όσοι και οι αρχιτέκτονες και υπερδιπλάσιοι από τους πολιτικούς μηχανικούς. Το δεύτερο ενδιαφέρον συμπέρασμα είναι η

μεγάλη συμμετοχή μη-μηχανικών στις κατηγορίες χωροταξίας (1) και περιβάλλοντος (27). Σχεδόν το εν δεύτερον για παράδειγμα στην (1)-Α δεν είναι μηχανικοί. Το τρίτο συμπέρασμα έχει να κάνει με τη χορήγηση της κατηγορίας χωροταξίας (1) σε περίεργες ειδικότητες. Είναι ενδεικτικό ότι η κατηγορία (1)-Α χορηγείται σε ηλεκτρολόγους μηχανικούς τι στιγμή μάλιστα που στους δικούς μας απόφοιτους έχει απορριφθεί αίτηση χορήγησης άκρως σχετικών κατηγοριών όπως ενδεικτικά η (7)-*Ειδικά Αρχιτεκτονικά*. Έχει επίσης ενδιαφέρον ότι συμμετοχή στα πτυχία Α' τάξης στην κατηγορία περιβάλλον (27) έχουν σχεδόν οι μισές ειδικότητες, συνολικά 61 από τις 127⁴. Άρα, η επιλογή της (27) πρέπει να γίνεται μετά από σκέψη γιατί όπως βλέπουμε είναι πολυπληθής, με πολλές διαφορετικές ειδικότητες, και ως τώρα δεν έχουμε καμία αναβάθμιση πτυχίου μας.

⁴ Βλέπε και εδώ για το ποιες κατηγορίες δικαιούται η κάθε ειδικότητα <http://www.poleodoma.gr/gem.doc>

Πίνακας 2. Η συμμετοχή των ειδικοτήτων ανά κατηγορία που απονέμεται στους ΜηχΧΠΠΑ

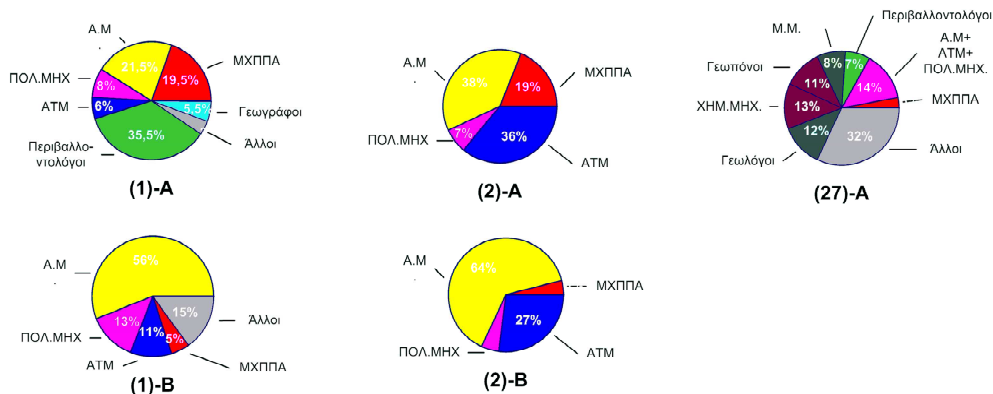
(Κατηγορία Μελετών)	(1)	(1)	(2)	(2)	(27)	
τάξη πτυχίων	A	B	A	B	A	Σύνολο
τάξη πτυχίου						
ΜηχΧΠΠΑ	61	3	86	5	67	222
Αρχιτέκτονες (Α.Μ.)	67	34	176	83	68	428
Πολιτικοί Μηχ. (ΠΟΛ.ΜΗΧ.)	25	8	32	6	199	270
Τοπογράφοι (Α.Τ.Μ)	19	7	164	35	80	305
Περιβαλλοντολόγος	111	2	-	-	163	276
ΗΛ/ΓΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ (Η.Μ.)	2	1	-	-	115	118
Οικονομολόγος	3	4	-	-	-	7
Πτυχ ΑΒΣΠ	1	1	-	-	-	2
Γεωλόγος	4	-	-	-	-	4
Γεωγράφος	17	-	-	-	-	17
Οικ. & Περ. Αναπτ.	2	-	-	-	-	2
Μεταλλ-Μετ/γος ΜΗΧ	-	1	-	-	38	39
Πολεοδ-χωροτ.	-	-	-	1	-	1
Μηχ/γος Μηχ. (Μ.Μ.)					194	194
Γεωπόνος					276	276
Δασολόγος					167	167
Χημικός ΜΗΧ					322	322
Γεωλόγος					304	304
Χημικός					51	51
Βιολόγος					63	63
Φυσικός					60	60
Μηχ. Περιβαλ/ντος					83	83
Άλλοι(*)					186	186

Πηγή: ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ/ΔΝΣΗ Δ15/Τμήμα Μητρώου Μελετητών, ημερομηνία 5 Ιαν. 2008. Κανένα από τα 264 πτυχία τάξης Β στην (27) δεν ανήκει σε απόφοιτό μας

ΣΗΜ(*): Η ομάδα «άλλοι» περιλαμβάνει 45 διαφορετικές ειδικότητες που ή δεν έχουν καμία συμμετοχή στις κατηγορίες 1 και 2 ή που έχουν λιγότερα από 50 άτομα στην κατηγορία 27-Α

ΣΗΜ():** Δεν είναι απόφοιτος ΠΘ

Εικόνα 1. Η συμμετοχή των ειδικοτήτων ανά κατηγορία που απονέμεται στους ΜηχΧΠΠΑ (από τα στοιχεία του πίνακα 2).

Ως μέτρο σύγκρισης, παρουσιάζεται στον πίνακα 3 η κατανομή των τάξεων των πτυχιίων στις κατηγορίες (1) και (2) που αφορά μια παλαιά ειδικότητα, τους αρχιτέκτονες.

Πίνακας 3. Η κατανομή των τάξεων πτυχίων στις κατηγορίες (1) και (2) για μια παλαιά ειδικότητα, τους αρχιτέκτονες.

	Τάξη πτυχίου	A	B	Γ
Κατηγορία Πτυχίου				
(1) Χωροταξικές & Ρυθμιστικές		67	34	60
(2) Πολεοδομικές & Ρυμοτομικές		176	83	142

Εκτός από το γεγονός ότι ποσοτικά οι απόφοιτοί μας είναι φανερό από τα παραπάνω ότι έχουν διεισδύσει στο μελετητικό τομέα είναι άκρως ενθαρρυντική και η ποιοτική επάρκεια που έχουν. Είναι γνωστά τα θετικά μηνύματα από την αγορά εργασίας. Θα σταθώ σε ένα πρόσφατο συγκεκριμένο παράδειγμα. Με ιδιαίτερη χαρά παρατήρησα στην πρόσφατη εκδήλωση του *Συλλόγου Ελλήνων ΠΟλεοδόμων Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ)* για τη βράβευση των καλύτερων μελετών, ότι απόφοιτοι μας συμμετείχαν ονομαστικά ή και ανώνυμα στις μελέτες που βραβεύτηκαν.

Συμπερασματικά, τα πιο πάνω στοιχεία συντελούν στο ότι (α) η διείσδυση των ΜηχΧΠΠΑ στις κατηγορίες χωροταξία – πολεοδομία και περιβάλλον είναι μεγάλη, (β) ότι η εξέλιξη της αναβάθμισης των πτυχίων των ΜηχΧΠΠΑ είναι φυσιολογική ανάλογα με τα έτη αποφοίτησης (πολύ σύντομα θα δούμε τα πρώτα Γ' τάξης πτυχία ΜηχΧΠΠΑ) (γ) λόγω του ότι υπάρχουν ευκαιρίες για τους ΜηχΧΠΠΑ στην αγορά εργασίας των μελετών, πρέπει να αποτελεί πάγια προτεραιότητα του συλλόγου η υποστήριξη των μελετητών συναδέλφων και η προσπάθεια επέκτασης των κατηγοριών.

Δημήτρης Σταθάκης

ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΈΝΑ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Με αφορμή τη διαβούλευση για την Α' Φάση της μελέτης επικαιροποίησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης, το Περιφερειακό Τμήμα Βορείου Ελλάδος του Συλλόγου Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΠΤΒΕ – ΣΕΜΠΧΠΑ), συνέστησε ομάδα εργασίας, η οποία επεξεργάστηκε τη θέση του Συλλόγου για το συγκεκριμένο ζήτημα. Η θέση αυτή δημοσιεύτηκε στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ, στο Τεχνογράφημα και στον τοπικό τύπο.

Κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης διαπιστώθηκε ένα σημαντικό έλλειμμα ενημέρωσης των πολιτών αναφορικά με το αντικείμενο και το ρόλο των Ρυθμιστικών Σχεδίων, παρά τη βαρύτητά τους για τη διαμόρφωση της καθημερινότητας των κατοίκων της πόλης. Τα Ρυθμιστικά Σχέδια στη χώρα μας παραμένουν ακόμη ένα «μαύρο κουτί» για το μη ειδικό, αν και έχουν παρέλθει σχεδόν εικοσιπέντε χρόνια από τη θέσπιση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης και του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ν. 1561/85 και 1515/85, αντίστοιχα).

Ένα από τα σημαντικότερα ερωτήματα που τέθηκε επανειλημμένα αφορούσε στο «γιατί χρειάζεται ένα Ρυθμιστικό Σχέδιο». Είναι αλήθεια ότι την πρώτη φορά που μας έθεσαν το συγκεκριμένο ερώτημα μας κατέλαβαν εξ απήνης. Η αυτονόητη αναγκαιότητα του σχεδιασμού για το Μηχανικό Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, δεν ισχύει (προφανώς) για το ευρύ κοινό, ασχέτως μορφωτικού επιπέδου. Άλλωστε, η απουσία σχετικής «κουλτούρας» σχεδιασμού στη χώρα μας έχει αναφερθεί επανειλημμένα και είναι ορατή δια γυμνού οφθαλμού και εκ των αποτελεσμάτων της στο χώρο και στο επίπεδο ανάπτυξης. Την ίδια

ώρα, κράτη με πολύ λιγότερα προβλήματα στην οργάνωση του χώρου τους και με πολύ ανθηρότερες οικονομίες έχουν εντάξει σχετικά μαθήματα στην εκπαίδευσή τους⁵.

Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα έχει τουλάχιστον δύο σκέλη. Το πρώτο αφορά στο ίδιο το περιεχόμενο των Ρυθμιστικών Σχεδίων και στο αντικείμενο το οποίο ρυθμίζουν. Τα Ρυθμιστικά Σχέδια όπως αναφέρθηκε έχουν κυρίως προγραμματικό χαρακτήρα (οι εν ισχύ Νόμοι) και αφορούν σε μια σειρά ζητημάτων που επηρεάζουν τη ζωή των κατοίκων των μεγάλων αστικών κέντρων και των μητροπολιτικών τους περιοχών (περιοχές παρεμβάσεων, μεταφορές, οικονομία, κ.λπ.). Ωστόσο, η κύρια απάντηση αναφορικά με το ερώτημα του γιατί τελικά χρειάζονται τα Ρυθμιστικά Σχέδια έχει να κάνει με το ρόλο των Ρυθμιστικών Σχεδίων στο ελληνικό σύστημα σχεδιασμού και προγραμματισμού.

Σε γενικές γραμμές δύναται να υποστηριχθεί η άποψη ότι στην Ελλάδα υπάρχουν δύο παράλληλα και σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητα συστήματα σχεδιασμού. Το πρώτο αφορά στον χωρικό σχεδιασμό, ενώ το δεύτερο στον αναπτυξιακό προγραμματισμό. Επίσης, ο χωρικός σχεδιασμός δύναται να διακριθεί σε χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό⁶.

Τα Ρυθμιστικά Σχέδια, τα οποία στην Ελλάδα εντάσσονται αδρομερώς σε δύο κατηγορίες⁷, καλούνται να διαδραματίσουν έναν

ιδιαίτερο ρόλο. Να αποτελέσουν το συνδυαστικό κρίκο ανάμεσα στους δύο πυλώνες του σχεδιασμού, τον αναπτυξιακό και τον χωρικό, αλλά και σε δύο κλίμακες χώρου, όπου στην πρώτη και ευρύτερη ο σχεδιασμός εκπορεύεται από την κεντρική διοίκηση και στη δεύτερη από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Εικόνα 1. Ο Ρόλος των Ρυθμιστικών Σχεδίων στο Ελληνικό Σύστημα Σχεδιασμού και Προγραμματισμού

Ο ρόλος του Ρυθμιστικού Σχεδίου είναι πολύ σημαντικός για τα ελληνικά δεδομένα, ιδιαίτερα, αν ληφθεί υπόψη ότι η χωρική εξειδίκευση απουσιάζει από τα αναπτυξιακά προγράμματα της χώρας, ακόμη και από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ)⁸. Ένα Ρυθμιστικό Σχέδιο δύναται να καθορίσει τις προτεραιότητες σε μια μητροπολιτική περιοχή, αν και γι' αυτό το λόγο δεν είναι πάντοτε επιθυμητό. Γενικότερα, όμως, το πρόβλημα της σύνδεσης του χωρικού σχεδιασμού και του αναπτυξιακού προγραμματισμού είναι ιδιαίτερα έντονο στη χώρα μας. Τα αναπτυξιακά προγράμματα δεν διαθέτουν τους χρηματικούς τους πόρους λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες του χωρικού σχεδιασμού και φυσικά ο χωρικός σχεδιασμός καθίσταται τροχοπέδη στον αναπτυξιακό προγραμματισμό⁹.

⁵ Η στάση αυτή είναι ενδεικτική της σημασίας που αποδίδουν στο σχεδιασμό, αλλά και της αντίληψης που κυριαρχεί αναφορικά με το ρόλο της παιδείας στην εμφύσηση στάσεων και αντιλήψεων ικανών να επιλύουν, παρά να διαιωνίζουν προβληματικές καταστάσεις.

⁶ Βλ. ενδεικτικά στο Alexandropoulou, A. et al (2002) *Planning in Greece*. Special Bulletin to the 38th International Isocarp Congress, September 2002, Athens. Volos: University of Thessaly Press.

⁷ Από τη μία τα δύο παλαιά Ρυθμιστικά Σχέδια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, που εγκρίθηκαν με διακριτούς Νόμους και από την άλλη, τα Ρυθμιστικά Σχέδια για ορισμένες σημαντικές, επίσης, αστικές συγκεντρώσεις της χώρας (Πάτρα, Λάρισα, Βόλος, κ.λπ.), τα οποία προβλέπονταν στον 2508/97.

⁸ Η απουσία χωρικής εξειδίκευσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Κοινοτικών Πλαισίων είναι «βολική» για δύο λόγους: προσδίδει επιχειρησιακή ευελιξία στα Προγράμματα, ενώ από την άλλη, είναι ευκολότερο να κατευθύνεις π.χ. τα έργα αναπλάσεις εκεί που καιροσκοπικά είναι προτιμότερο, με πολιτικούς και ψηφοθηρικούς όρους.

⁹ Π.χ. είναι δυνατό σε επίπεδο Δήμων να μην προκύπτει αντιστοίχιση μεταξύ των έργων των Επιχειρησια-

Συναφές, αν και ευρύτερο ζήτημα, καθώς δύναται να θεωρηθεί ότι αφορά στο σύνολο του σχεδιασμού, συνιστά η ανάγκη ύπαρξης ενός σχεδίου, προκειμένου να μην αλληλοεξουδετερώνονται οι προσπάθειες των φορέων, που έχουν αρμοδιότητες εντός της εκάστοτε περιοχής παρέμβασης. Καθώς η κλίμακα του χώρου εφαρμογής ενός σχεδίου διευρύνεται, είναι λογικό να αυξάνεται και ο αριθμός των εν λόγω φορέων. Στο βαθμό που οι φορείς λειτουργούν ασυντόνιστα, είναι δυνατό να αλληλοεξουδετερώνουν ο ένας τη δράση του άλλου, οδηγώντας σε ένα μηδενικό άθροισμα (zero sum), αναφορικά με τα αποτελέσματά τους για την ανάπτυξη ενός τόπου. Ανάλογο αποτέλεσμα μπορεί να έχει η δράση των ιδιωτών, είτε σε σχέση με τους φορείς, είτε μεταξύ τους.

Βάσει των ανωτέρω, καθίσταται αντιληπτός ο απαραίτητος συντονιστικός ρόλος των Ρυθμιστικών Σχεδίων, τουλάχιστον σε επίπεδο Ελλάδας. Σε κάθε περίπτωση, θα ήταν δυνατό να αναλυθεί πληθώρα πρόσθετων επιχειρημάτων περί της αναγκαιότητας των Ρυθμιστικών Σχεδίων. Πέραν τούτου, είναι προφανές ότι και μόνο από αυτήν την εισαγωγή μπορεί να ξεκινήσει μια συζήτηση για πολλά άλλα ζητήματα (π.χ. μητροπολιτική διακυβέρνηση).

Το πολύτιμο υλικό που συλλέχτηκε κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης και το οποίο δεν αξιοποιήθηκε πλήρως, καθώς η διαβούλευση περιορίστηκε σε μήμα μόνον του σχεδιασμού και συγκεκριμένα στα όρια της περιοχής ευθύνης του Οργανισμού, θα χρησιμοποιηθεί από τους συνυπογράφοντες. Πεποίθησή μας αποτελεί ότι ως επιστήμονες Μηχανικοί Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης οφείλουμε να συμβάλλουμε στην καλύτερη ενημέρωση των πολιτών και στην κατανόηση του ρόλου και

της σημασίας του σχεδιασμού αυτού του επιπέδου.

Αιμιλία Αλεξανδροπούλου

Χρυσός Μακράκης – Καραχάλιος

Γιώργος Μπάκης

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

1. Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις του ΤΕΕ (διατίθεται στα βιβλιοπωλεία Παπασωτηρίου) το βιβλίο με τίτλο Τι μένει άραγε από σαρανταπέντε χρόνια μαχόμενης πολεοδομίας, του γνωστού πολεοδόμου και κοινωνικού αγωνιστή Γρηγόρη Διαμαντόπουλου με παρουσίαση του αξιόλογου έργου του. Όπως αναφέρει και ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιάννης Αλαβάνος «Ο Γρηγόρης Διαμαντόπουλος έχει τιμηθεί στη ζωή του, από την τυπική, με βραβεία, αναγνώριση του έργου, ως την απεριόριστη εκτίμηση των συνεργατών του (η λογική της ομάδας τον διατρέχει στο έργο του), αλλά και όλων όσων τον γνώρισαν. Ας τον γνωρίσουν και οι νεότεροι μηχανικοί, αυτοί που αναζητούν το νέο, μέσα από τη συνέχεια ή την ανατροπή, αλλά με γνώση ό,τι αξιόλογου υπάρχει».

2. Κυκλοφόρησε: Καυκαλός Γ., Λαμπριανίδης Λ., Παπαμύχος Ν. (επιμ.), 2008, Η Θεσσαλονίκη στο Μεταίχμιο: Η Πόλη

κών Προγραμμάτων τους και των έργων των Προγραμμάτων Δράσης των αντίστοιχων ΓΠΣ, με αποτέλεσμα τη δυσχέρεια εφαρμογής των έργων των πρώτων.

από τη σκοπιά των Αλλαγών, Εκδόσεις Κριτική, ISBN: 960-218-593-7, Κωδ. Β15331.

Πρόκειται για συλλογικό τόμο των: Dunford Michael, Healey Patsy, Swynghedouw Erik, Αγγελόπουλος Γιώργος Β., Ανδρικοπούλου Ελένη, Γιαννακού Αθηνά, Θωίδου Ελισάβετ, Καμάρας Αντώνης, Καραδήμου - Γερόλυμπου Αλέκα, Καυκαλάς Γρηγόρης, Κουρτέσης Αρτέμης, Λαμπριανίδης Λόης, Πιτσιάβα - Λατινοπούλου Μαγδαληνή Χ., Σεφερτζή Έλενα, Χαστάογλου Βίλμα, Χατζηπροκοπίου Πάνος.

Οι συγγραφείς παρουσιάζουν κρίσιμες πτυχές της πορείας της Θεσσαλονίκης σε δύο βασικές ενότητες: Διαδρομές και Μετασχηματισμοί της Πόλης και Σχεδιασμός και Πολιτικές της Αστικής Ανάπτυξης.

Στόχος του συλλογικού αυτού έργου είναι να καλύψει ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων και να θέσει τις βάσεις ενός διαρκούς επιστημονικού διαλόγου χωρίς να διεκδικεί κανενός είδους αυθεντία στην προσφορά οριστικών απαντήσεων. Το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον αποτελούν ισότιμα πεδία διερεύνησης, ενώ η σημερινή συγκυρία της πόλης ερμηνεύεται τόσο ως το αποτέλεσμα προηγούμενων επιλογών όσο και ως το υπόβαθρο των μελλοντικών προοπτικών της.

Οι προσεγγίσεις των συγγραφέων μπορούν να καταγραφούν σε τρεις κύριες κατευθύνσεις της μελέτης του αστικού φαινομένου: την ιστορική διερεύνηση των μετασχηματισμών που υφίστανται οι πόλεις, την οικονομική ανάλυση της αναδιάρθρωσης και της ανταγωνιστικότητας των πόλεων και την πολεοδομική διάγνωση των τάσεων ανάπτυξης και οργάνωσης του αστικού χώρου.

Ο σκοπός και η συμβολή του βιβλίου αναδεικνύονται τόσο από τις ειδικότερες πτυχές που πραγματεύονται τα επιμέρους κεφάλαια όσο και από την ανάδειξη των βασικών διλημμάτων που αντιμετωπίζει η Θεσσαλονίκη, αλλά σε διαφορετικό ίσως βαθμό και κάθε σύγχρονη πόλη, στη διαδικασία σφυρηλάτησης της ιστορικής της διαδρομής.

3. Κυκλοφόρησε από τις ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ το βιβλίο του Εμμανουήλ Στεφανάκη, με τίτλο Τεχνολογίες Δημοσιοποίησης Χαρτογραφικού Περιεχομένου στον Παγκόσμιο Ιστό.

Η δημοσιοποίηση χαρτογραφικού περιεχομένου στον Παγκόσμιο Ιστό αποτελεί σήμερα μια κοινή πρακτική. Αυτή επιτυγχάνεται με πολλαπλούς τρόπους, εφαρμόζοντας διαφορετικές τεχνικές κι εργαλεία, ενώ συνοδεύεται άλλοτε από περιορισμένη κι άλλοτε από υψηλή διαδραστικότητα. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια έντονη δραστηριότητα στην ανάπτυξη προδιαγραφών και τυποποιήσεων, που εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των εφαρμογών μέσα στον Παγκόσμιο Ιστό. Ευέλικτες υπηρεσίες (WMS, WFS, WCS, CSW, κ.ά.) κι εκφραστικές γλώσσες (GML, SVG, KML, κ.ά.) έχουν ήδη υιοθετηθεί και συντηρούνται από διεθνείς κοινοπραξίες κι οργανισμούς, όπως την W3C, την OGC και τον ISO.

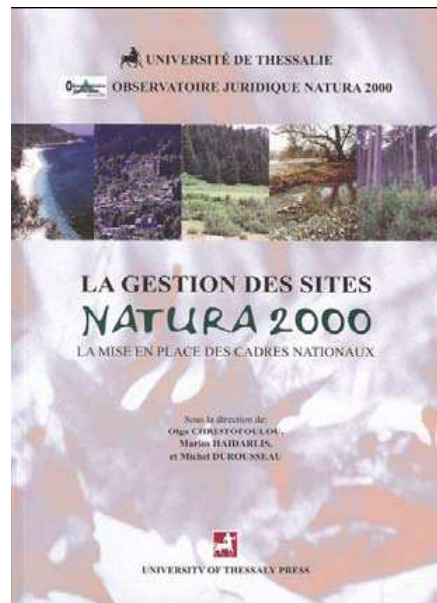
Στόχος του συγγράμματος είναι να βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει τον κόσμο του Παγκόσμιου Ιστού και να αναγνωρίσει τις εναλλακτικές δυνατότητες που του προσφέρει στη δημοσιοποίηση χαρτογραφικού περιεχομένου. Απευθύνεται τόσο σε γεω-επιστήμονες, που επιθυμούν να γνωρίσουν τις τεχνικές διάχυσης χαρτογραφικού περιεχομένου στον Παγκόσμιο Ιστό, όσο και σε επιστήμονες πληροφορικής, που αναζητούν τη φύση των εργαλείων (γλωσσών και υπηρεσιών) για τη δημοσιοποίηση δεδομένων με γεωγραφική διάσταση.

Το περιεχόμενο του συγγράμματος οργανώνεται σε δέκα (10) κεφάλαια, στα οποία επιχειρείται η αποτύπωση των αρχών κι εργαλείων, που αναμένεται διαχρονικά να διέπουν τις βασικές τεχνικές της χαρτογραφίας στον Παγκόσμιο Ιστό. Το σύγγραμμα συνοδεύεται από μια ιστοσελίδα, η οποία φιλοξενεί τους κώδικες των προγραμμάτων, ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να τους αξιοποιήσει και να πειραματιστεί με αυτούς. Ε-

πιπλέον, στην ιστοσελίδα υπάρχει πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό, όπως εφαρμογές, εκπαιδευτικές παρουσιάσεις, κ.ά.

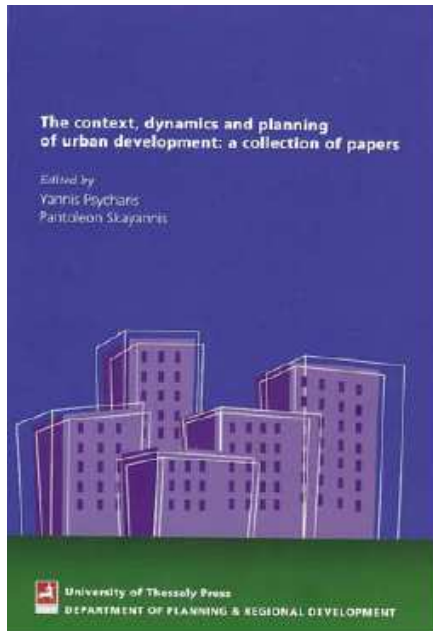
Ο Εμμανουήλ Στεφανάκης (Διπλ. Μηχ/κός, M.Sc. Eng, Δρ. Μηχ/κός) είναι από το 2000 μέλος ΔΕΠ στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και μέλος ΣΕΠ στο Πρόγραμμα Σπουδών Πληροφορική του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

4. Κυκλοφόρησε από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, με την επιμέλεια των Όλγα Χριστοπούλου, Μάριου Χαϊνταρλή και Michel Durosseau, ο τόμος με τίτλο «LA GESTION DES SITES – NATURA 2000: LA MISE EN PLACE DES CADRES NATIONAUX». Το βιβλίο αποτελεί το «προϊόν» μιας διεθνούς επιστημονικής συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, και πραγματεύεται τη θέσπιση των κανονιστικών, διοικητικών και με βάση συμβάσεις μέτρων που εφαρμόζει κάθε χώρα προκειμένου να προστατεύσει και να διαχειριστεί αποτελεσματικά τις περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000».

5. Κυκλοφόρησε από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ένας νέος συλλογικός τόμος για το πλαίσιο, τις δυναμικές και το σχεδιασμό της αστικής ανάπτυξης σε επιμέλεια των Γ. Ψυχάρη και Π. Σκάγιαννη. Η έκδοση περιλαμβάνει άρθρα από το ετήσιο συνέδριο της ERSA που διοργανώθηκε το 2006 στο Βόλο από το ελληνικό τμήμα της ERSA σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Βόλου. Στην έκδοση αυτή περιλαμβάνονται άρθρα που υποβλήθηκαν από μέλη του Τμήματος του Βόλου. Είναι αφιερωμένη στον Δημήτρη Σκούρα που έχασε τη ζωή του τον περασμένο Νοέμβριο.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1. Στις 24 – 27 Σεπτεμβρίου 2009 διοργανώνεται το 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης στο Βόλο. Η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου απέστειλε στο Σύλλογο τον ακόλουθο χαιρετισμό, τον

οποίο και δημοσιεύουμε στο Ενημερωτικό μας Δελτίο¹⁰:

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σας προσκαλεί στο 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, που θα πραγματοποιηθεί στο Βόλο από τις 24 έως τις 27 Σεπτεμβρίου 2009.

Το 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης πραγματοποιείται με την ευκαιρία συμπλήρωσης 20 ετών λειτουργίας του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Κύριος στόχος του συνεδρίου είναι να παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικές με ζητήματα πολεοδομίας, χωροταξίας, περιφερειακής & αστικής ανάπτυξης, διαχείρισης περιβάλλοντος, δημογραφίας & κοινωνικής γεωγραφίας, συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών αλλά και γενικότερα σχεδιασμού, στην Ελλάδα και στο διεθνή χώρο. Οι εργασίες που θα παρουσιαστούν στο συνέδριο (είτε ως προφορικές ανακοινώσεις, είτε ως πόστερ) θα δημοσιευτούν στα πρακτικά του συνεδρίου ως πλήρη άρθρα. Τα πρακτικά του συνεδρίου θα δοθούν στους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια του συνεδρίου σε έντυπη μορφή. Η Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή θα δημοσιεύσει επιλεγμένες εργασίες σε ειδική θεματική έκδοση (special issue) του επιστημονικού περιοδικού “Αειχώρος” και του διεθνούς επιστημονικού περιοδι-

¹⁰ Λόγω της παρέλευσης του χρόνου για την υποβολή εργασιών έχουν γίνει ορισμένες μικρές μετατροπές στο κείμενο.

κού "International Journal of Sustainable Development and Planning".

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το συνέδριο μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα:

<http://www.prd2.prd.uth.gr>

Για ερωτήσεις μπορείτε να απευθυνθείτε στο γραμματέα του συνεδρίου Στέφανο Κηπουρό: Τηλ.: 2421074282, Φαξ: 24210 74276, Κινητό: 6946006639, E-mail: skipour@uth.gr, grammateia_prd2@prd.uth.gr

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής

Κηπουρός Σ., Γραμματέας Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου

2. Στις 18 – 22 Οκτωβρίου 2009 διοργανώνεται το 45^ο Συνέδριο του ISoCaRP στο Πόρτο της Πορτογαλίας με θέμα "Low Carbon Cities".

Καταληκτική ημερομηνία αποστολής περιλήψεων εργασιών: 30/04/09

Θα προηγηθεί, στο διάστημα 15 – 17 Οκτωβρίου, το εργαστήριο των Young Planning Professionals.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα του ISoCaRP www.isocarp.org

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ

___, «Με χρησικτησία πάνω από 50.000 ακίνητα», *Αγγελιοφόρος*, Ιανουάριος 5, 2009

___, «Σε κώμα η Ζώνη Καινοτομίας», *Αγγελιοφόρος*, Ιανουάριος 11, 2009

Σιωμόπουλος, Κ., «Σε κάθετη πτώση η οικοδομή», *Το Βήμα*, Ιανουάριος 13, 2009

___, «Εντός του Φεβρουαρίου θα είναι έτοιμος ο κύριος άξονας της Εγνατίας», *Απογευματινή*, Ιανουάριος 14, 2009

Χαράμη, Σ., «Κόκκινη κάρτα στα κτίρια της Αθήνας», *Ελεύθερος Τύπος*, Ιανουάριος 20, 2009

Καρανίκας, Χ., «Θεμέλια από σκουπίδια υψηλής αντοχής» *Τα Νέα*, Ιανουάριος 28, 2009

___, «Η Ελλάδα ουραγός στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», *Η Καθημερινή*, Ιανουάριος 28, 2009

Κατσουνάκη, Μ., «Το τέλος της συνύπαρξης και του συγχρωτισμού», άρθρο για τις Gated Communities στη μόνιμη στήλη ΠΤΥΧΕΣ, *Η Καθημερινή*, Ιανουάριος 31, 2009

Τσίχλιας, Σ., «Και πάρκο και πάρκινγκ», *Η Καθημερινή*, Ιανουάριος 31, 2009

Λιάγγου, Χ., «Η πράσινη ενέργεια δεν βρίσκει χώρο στην Ελλάδα», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 1, 2009

Ρουσανόγλου, Ν. Χ., «Αναθεωρείται ο σχεδιασμός για το θεματικό πάρκο στον Άγιο Κοσμά», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 1, 2009

___, «Προς νομιμοποίηση 1 εκατ. αυθαίρετα», *Θεσσαλονίκη*, Φεβρουάριος 2, 2009

Γεωργιοπούλου Τ., «Προτάσεις για το κλίμα...δια ψήφου ευρωκοινοβουλίου», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 5, 2009

Μούλκας, Γ., «Με όρους και εγγυήσεις το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης, λένε οι χωροτάκτες», *Αγγελιοφόρος*, Φεβρουάριος 6, 2009

___, «Λίφτινγκ στο θαλάσσιο μέτωπο», *Ελεύθερος Τύπος*, Φεβρουάριος 7, 2009

Γιανναρου, Λ., «Ραδιενεργά απόβλητα στο ΧΑΔΑ Σχιστού», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 8, 2009

___, «Θεσμοθετήθηκαν 'πράσινες περιοχές' σε Καστοριά και Πρέσπες», *Ελεύθερος Τύπος*, Φεβρουάριος 9, 2009

Χαραλαμπίδου, Β., Σκορδίλης, Γ., «Νοσοούν οικοδομή, ναυτιλία, τουρισμός», *Το Βήμα*, Φεβρουάριος 12, 2009

Τσαντάκη, Σ., «Βόλτα με καρότσι στην Αθήνα; Μια περιπέτεια», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 14, 2009

Λιάλιος, Γ., «Υμηττός, θυσία στα εκλογικά παιχνίδια», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 15, 2009

Λιάλιος, Γ., «Πολλά 'παράθυρα' για τον Υμηττό», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 17, 2009

___, «Πέντε χρόνια απαξίωσης για τη Ζώνη Καινοτομίας», *Το Έθνος*, Φεβρουάριος 19, 2009

Ελαφρός, Ι., «Τα πάρκα, 'φάρμακο' για την υγεία μας», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 21, 2009

Λιάλιος, Γ., «Τα αυθαίρετα πνίγουν από παντού τον Υμηττό», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 22, 2009

Λιάλιος, Γ., «Εγκαταλελειμμένο το Δάσος Στροφιλιάς», *Η Καθημερινή*, Φεβρουάριος 24, 2009

Τζέλης, Κ., «Σχέδιο νομιμοποίησης των ημιυπαίθριων», *Ημερησία*, Φεβρουάριος 24, 2009

Τζέλης, Κ., «'Πράσινο' άναψε ο Γ. Σουφλιάς για ημιυπαίθριους, απόσυρση ΙΧ», *Ημερησία*, Φεβρουάριος 25, 2009

Τελίδης, Χ., «Οριστικό μπλόκο στην οικοδόμηση εκτάσεων του Σείχ Σου», *Το Έθνος*, Φεβρουάριος 27, 2009

Πουρναρά, Μ., «Ο δήμος – μάνατζερ της Βαρκελώνης και η βαριά βιομηχανία Γκαουντί», *Η Καθημερινή*, Μάρτιος 1, 2009

Σωτηράκος, Α., «Στο σφυρί 4 εκατ. στρέμματα 'καταπατημένων' εκτάσεων», *Ημερησία*, Μάρτιος 3, 2009

Χατζητσάκος, Ν., «Θύματα της κρίσης 1 εκατ. μετανάστες στην Ελλάδα», *Ελεύθερος Τύπος*, Μάρτιος 3, 2009

Πίου, Μ., «'Εξοικονομώ' ενέργεια για τους Δήμους», *Ημερησία*, Μάρτιος 4, 2009

Τζέλης, Κ., «Ακίνητα: ημιυπαίθριοι, σοφίτες, αποθήκες, υπόγεια προς νομιμοποίηση», *Ημερησία*, Μάρτιος 4, 2009

Διαμαντή, Ι., «Όταν τα πάρκα δίνουν τη θέση τους σε πάρκινγκ», *Η Καθημερινή*, Μάρτιος 5, 2009

Λιάλιος, Γ., «Θυμήθηκαν το πάρκο Α. Τρίτσης 13 χρόνια μετά», *Η Καθημερινή*, Μάρτιος 13, 2009

Νικολοπούλου, Μ., «Ένεση 1,4 εκατ. ευρώ στο πάρκο 'Αντώνης Τρίτσης'», *Ημερησία*, Μάρτιος 13, 2009

Νικολοπούλου, Μ., «'Τακτοποίηση' ημιυπαίθριων», *Ημερησία*, Μάρτιος 13, 2009

Χαραλαμπίδου, Β., «Γ. Σουφλιάς: Τακτοποίηση, όχι νομιμοποίηση για τους ημιυπαίθριους», *Το Βήμα*, Μάρτιος 13, 2009

___, «Και χαράτσια και διαρκής ομηρία», *Ριζοσπάστης*, Μάρτιος 13, 2009

Τζέλης, Κ., «Κτηματολόγιο Α.Ε. για τους ημιυπαίθριους», *Ημερησία*, Μάρτιος 14, 2009

Λιάλιος, Γ., «Οι όμηροι της πολεοδομίας», *Η Καθημερινή*, Μάρτιος 15, 2009

Ρωμαίος, Γ., «Το Μικρό Πολυτεχνείο», *Το Βήμα*, Μάρτιος 15, 2009

Καρίμαλη, Α., «Πρόστιμο έως και 3.000 ευρώ σε όποιον κόψει δέντρο ή θάμνο», *Το Έθνος*, Μάρτιος 16, 2009

Σταμπολίδης, Κ. Ν., «'Πράσινη ενέργεια' ή 'πράσινα άλογα';», *Ημερησία*, Μάρτιος 16, 2009

Κουταλιανού, Ζ., «Αιολικά πάρκα σε ακατοίκητα νησιά μας», *Η Καθημερινή*, Μάρτιος 17, 2009

Χαραλαμπίδου, Β. «Μέτρα για τον περιορισμό της αυθαιρεσίας στις οικοδομές», *Το Βήμα*, Μάρτιος 21, 2009

ΕΠΙ ΤΟΥ «ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ»

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Κατόπιν αιτήματος μελών του Π.Τ.Β.Ε., ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) και το Περιφερειακό Τμήμα Βόρειας Ελλάδας (Π.Τ.Β.Ε. – Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.) διοργανώνουν, σε συνεργασία και με την αρωγή του ΤΕΕ/ ΤΚΜ, σεμινάριο μικρής διάρκειας στο διάστημα 15-19 Ιουνίου στο κτίριο του ΤΕΕ στη Θεσσαλονίκη. Ο τίτλος του σεμιναρίου είναι : «Πολεοδομικές Εφαρμογές στην Ελλάδα: Από τη σύγχρονη θεωρία στην ελληνική πρακτική». Πρόκειται για ένα σεμινάριο με θεματικές ενότητες για τις οποίες εκτιμάται ότι θα υπάρξει μεγάλο ενδιαφέρον στο άμεσο μέλλον. Το σεμινάριο είναι δωρεάν και αίτηση μπορούν να κάνουν οι συναδέλφισσες και οι συνάδελφοι που ανήκουν στο ΤΕΕ/ ΤΚΜ. Θεωρούμε απαραίτητη τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, προκειμένου να είμα-

στε σε θέση να εγείρουμε ανάλογες απαιτήσεις και στο μέλλον. Υπογραμμίζουμε ότι τα σεμινάρια πραγματοποιούνται κυρίως για τις νέες συναδέλφισσες και τους νέους συναδέλφους, που τώρα κατέρχονται στον επαγγελματικό στίβο.

Η επιλογή των συμμετεχόντων στο σεμινάριο θα γίνει βάσει αρ. πρωτοκόλλου υποβολής αίτησης συμμετοχής και εκτιμάται ότι θα υπάρξει μεγάλο ενδιαφέρον και από άλλες ειδικότητες. Τα μέλη του Συλλόγου θα ενημερωθούν ηλεκτρονικά για το χρόνο υποβολής αιτήσεων. Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να παρακολουθούν τις σχετικές ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ/ ΤΚΜ και στο ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑ.

Ευχαριστούμε τους εισηγητές των σεμιναρίων, που δέχτηκαν να μοιραστούν μαζί μας την πολύτιμη εμπειρία και γνώσεις τους, καθώς και τις συναδέλφισσες και τους συναδέλφους, που ασχολήθηκαν με τη διοργάνωση του σεμιναρίου. Επίσης, ευχαριστούμε το ΤΕΕ/ ΤΚΜ για τη θετική ανταπόκριση στο αίτημα μας.

Το αναλυτικό πρόγραμμα του σεμιναρίου έχει ως εξής:

1^η μέρα: Κεντρικά Ζητήματα του Πολεοδομικού Σχεδιασμού στο Σύγχρονο Πλαίσιο

1^η - 5^η ώρα:

- Σύγχρονα προβλήματα και πολιτικές πολεοδομικού σχεδιασμού
- Συστήματα πολεοδομικού σχεδιασμού και ρύθμισης των χρήσεων γης στην Ευρώπη: βασικά στοιχεία και παραδείγματα
- Σύνομη αναφορά στο ελληνικό σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού και ρύθμισης των χρήσεων γης

Εισηγήτρια: Αθηνά Γιαννακού

2^η μέρα: Πολεοδομική Μελέτη στη Σύγχρονη Ελληνική Πραγματικότητα

1η & 2η ώρα:

- Σκοπός – Δεδομένα – Συνοπτική παρουσίαση του συνόλου της διαδι-

κασίας

- Σύνοψη αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο
- Ορολογία – Έννοιες

Εισηγητής: Τάκης Δούμας

3η, 4η & 5η ώρα:

Περιπτώσεις Πολεοδομικών Μελετών:

- Πολεοδομική Μελέτη Επέκτασης
- Πολεοδομική Μελέτη Αναθεώρησης
- Ειδικές Πολεοδομικές Μελέτες
- Χρήση σύνθετων πολεοδομικών εργαλείων στο σχεδιασμό

Εισηγητής: Τάκης Δούμας

3^η μέρα: Γ' Κεφάλαιο Πράξης Εφαρμογής/ Α' μέρος

1η & 2η ώρα:

- Σκοπός – Δεδομένα – Συνοπτική παρουσίαση του συνόλου της διαδικασίας
- Σύνοψη αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο
- Ορολογία – Έννοιες

Εισηγήτρια: Λένα Κωτσοπούλου

3η, 4η & 5η ώρα:

- Υπολογισμός της Εισφοράς σε Γη : Κλίμακες – Παραδείγματα
- Τακτοποίηση Ιδιοκτησιών : Άσκηση πολιτικής για το σχεδιασμό άρτιων οικοπέδων – Διαχείριση ελλείμματος ή περίσσειας γης
- Διαχείριση ιδιοκτησιών Δημόσιων Φορέων
- Ποσοστά συγκυριότητας στην τελική ιδιοκτησία

Εισηγήτρια: Λένα Κωτσοπούλου

4^η μέρα: Γ' Κεφάλαιο Πράξης Εφαρμογής/ Β' μέρος

1η & 2η ώρα:

- Υπολογισμός της Εισφοράς σε Χρήμα : Κλίμακες – Παραδείγματα
- Γενικός Πίνακας ΠΕ : Περιγραφή – Συμπλήρωση – Ανάλυση
- Το Διάγραμμα της ΠΕ

Εισηγήτρια: Λένα Κωτσοπούλου

3η, 4η & 5η ώρα:

- Διαδικασία Ανάρτησης & Ανασύνταξης της ΠΕ
- Διαδικασία Κύρωσης της ΠΕ
- Πράξη Επιβολής Εισφοράς σε Χρήμα
- Επικείμενα – Αποζημιώσεις

Εισηγήτρια: Λένα Κωτσοπούλου

5^η μέρα: Από το ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ στην Πράξη Εφαρμογής

1η - 5η ώρα:

- Σύνοψη συμπερασμάτων
- Συζήτηση για τα προβλήματα και τις προοπτικές του πολεοδομικού σχεδιασμού στην Ελλάδα
- Επίλυση πρακτικών αποριών

Εισηγητές: Αθηνά Γιαννακού, Τάκης Δούμας, Λένα Κωτσοπούλου

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Παρακαλούμε, για τη διευκόλυνση όσων ασχολούνται με τη σύνταξη του κάθε δελτίου και προκειμένου να μη χάνεται άσκοπα χρόνος σε μετατροπές κειμένων, να τηρούνται οι ακόλουθες βασικές προδιαγραφές:

Επικεφαλίδες

- 1η Επικεφαλίδα: Heading 2

- 2η επικεφαλίδα: Heading 3

- Κ.ο.κ.

Κείμενο

- Normal

Αριθμήσεις

- List Bullet

- List Bullet 2

- List Bullet 3

- List Number

Τα σημεία ενδιαφέροντος σημειώνονται με *Italics* και τα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος με *Italics*, underline. Για τις επικεφαλίδες πινάκων χρησιμοποιούνται Table Header, για το κείμενο πινάκων Table Text και για την αρίθμηση Table Bullet και Table Number. Δεδομένου ότι πρόκειται για ηλεκτρονική έκδοση αποφύγετε την αποστολή φωτογραφιών, με την εξαίρεση των άρθρων που προορίζονται για τη στήλη «Χωροσκόπιο». Παρακαλούμε, οι φωτογραφίες να έχουν συμπιεστεί ήδη πριν αποσταλούν και να αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του αποστολέα. Παρακαλούμε, επίσης, να παραθέτετε τις πηγές σας στα κείμενα που αποστέλλετε. Οποιοσδήποτε από τους γνωστούς τρόπους βιβλιογραφικής αναφοράς είναι αποδεκτός, αρκεί να τηρείται ενιαία σε κάθε κείμενο.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Το e-mail επικοινωνίας είναι το grammateia@chorotaxia.gr. Το e-mail επικοινωνίας θα πρέπει να ελέγχεται από τον αποστολέα κάθε φορά, με βάση το προηγούμενο ενημερωτικό.

